

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi työttömyysturvalain ja eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi työttömyysturvalakia, aikuiskoulutustuesta annettua lakia ja eräitä muita lakeja, joissa säädetään muutoksenhausta työttömyysturvalautakuntaan.

Työttömyysturvalakia ehdotetaan muutettavaksi siten, että työttömyysturvalautakunnan nimi muutetaan työttömyysturvan muutoksenhakulautakunnaksi. Työttömyysturvan muutoksenhakulautakunnalle ehdotetaan säädettäväksi uudeksi työskentelymahdollisuudeksi mahdollisuus käsitellä muutoksenhakuasia vahvennetussa jaostossa. Lisäksi lakiin lisättäisiin säännökset hallintojaostosta sekä sen ja vahvennetun jaoston päätösvaltaisuudesta ja jaoston päätösvaltaisuutta koskevaa säännöstä tarkistettaisiin. Työttömyysturvan muutoksenhakulautakunnassa voitaisiin toimittaa suullinen käsittely yksityisen asianosaisen pyynnöstä. Työttömyysturvan muutoksenhakulautakuntaa koskeviin sään-

nöksiin ehdotetaan tehtäväksi myös muut tarpeelliset muutokset, jotka vahvistavat sen itsenäistä asemaa ja riippumattomuutta muutoksenhakuasioiden käsittelijänä ja selkeyttävät muutoksenhakujärjestelmää eri muutoksenhakulautakuntien välillä.

Työttömyysturvalakia ja aikuiskoulutustuesta annettua lakia ehdotetaan muutettavaksi siten, että työttömyysturvan muutoksenhakulautakunnalla olisi oikeus ratkaista Kansaneläkelaitoksen tai työttömyyskassan taikka Koulutusrahaston päätöksistä tehtyjä poistohakemuksia. Lisäksi muutoksenhakua työttömyysturvalautakuntaan koskeviin säännöksiin ehdotetaan tehtäväksi tarpeelliset muutokset, jotka johtuvat työttömyysturvan muutoksenhakulautakunnan nimen muutoksesta.

Lait ovat tarkoitetut tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2007.

SISÄLLYSLUETTELO

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ	1
SISÄLLYSLUETTELO	2
PERUSTELUT	4
1. Johdanto	4
2. Nykytila.....	5
3. Esityksen tavoitteet ja keskeiset ehdotukset.....	6
4. Esityksen vaikutukset.....	7
4.1. Taloudelliset vaikutukset	7
4.2. Vaikutukset eri kansalaisryhmien asemaan.....	7
5. Asian valmistelu	8
6. Riippuvaisuus muista esityksistä.....	8
YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT.....	9
1. Lakiehdotuksen perustelut	9
1.1. Työttömyysturvalaki	9
12 luku. Muutoksenhaku.....	9
12 a luku. Työttömyysturvan muutoksenhakulautakunta	10
13 luku. Tietojen saamista ja luovuttamista koskevat säännökset	14
1.2. Laki aikuiskoulutustuesta	15
1.3. Laki työttömyysetuuksien rahoituksesta	16
1.4. Vuorotteluvapaalaki.....	16
1.5. Palkkaturvalaki.....	16
1.6. Merimiesten palkkaturvalaki	16
1.7. Laki julkisesta työvoimapalvelusta	16
13 luku. Muutoksenhaku.....	16
2. Tarkemmat säännökset ja määräykset.....	16
3. Voimaantulo	16
4. Suhde perustuslakiin ja säätämisyjärjestys	16
LAKIEHDOTUKSET	18
työttömyysturvalain muuttamisesta	18
aikuiskoulutustuesta annetun lain muuttamisesta	23
työttömyysetuuksien rahoituksesta annetun lain 25 §:n muuttamisesta.....	25
vuorotteluvapaalain 20 ja 21 §:n muuttamista	26
palkkaturvalain 26 §:n muuttamisesta	27
merimiesten palkkaturvalain 24 §:n muuttamisesta	28
julkisesta työvoimapalvelusta annetun lain 13 luvun 2 §:n muuttamisesta	29
LIITE	30
RINNAKKAISTEKSTIT	30
työttömyysturvalain muuttamisesta	30

aikuiskoulutustuesta annetun lain muuttamisesta	41
työttömyysetuuksien rahoituksesta annetun lain 25 §:n muuttamisesta.....	43
vuorotteluvapaalain 20 ja 21 §:n muuttamista	44
palkkaturvalain 26 §:n muuttamisesta	46
merimiesten palkkaturvalain 24 §:n muuttamisesta	47
julkisesta työvoimapalvelusta annetun lain 13 luvun 2 §:n muuttamisesta	48

PERUSTELUT

1. Johdanto

Valtioneuvosto asetti 2 päivänä helmikuuta 2000 komitean, jonka tehtävänä oli laatia ehdotus toimeentuloturva-asioiden muutoksenhakujärjestelmän uudistamisesta. Komitean toimeksiannossa todettiin, että toimeentuloturva-asioita koskevien valitusten suuren määrän vuoksi ja erityisen asiantuntemuksen turvaamiseksi lautakuntajärjestelmä on tarkoituksenmukaista säilyttää. Komitean tuli selvittää toimeentuloturva-asioiden muutoksenhakujärjestelmän uudistamistarpeet kokonaisuutena, johon kuuluivat muutoksenhaun eri vaiheet. Sen tuli tehdä kokonaisselvitys muutoksenhakumenettelystä eri lautakunnissa sekä selvittää mahdollisuuksia lautakuntajärjestelmän ja niissä noudatettavan menettelyn selkeyttämiseen ja yhdenmukaistamiseen. Komitea sai työnsä valmiiksi 31 päivänä lokakuuta 2001 (Toimeentuloturvan muutoksenhaku. Toimeentuloturvan muutoksenhakukomitean mietintö KM 2001:9).

Muutoksenhakulautakuntien osalta komitea laati ehdotuksensa kehittämislinoiksi, joiden yksityiskohtaisen valmistelun se totesi edellyttävän jatkotyötä. Tavoitteena oli, että ensimmäisenä muutoksenhakuasteena toimivien muutoksenhakulautakuntien itsenäisyys vahvistuisi ja muutoksenhakujärjestelmä selkiytyisi.

Komitean mukaan kaksiasteista muutoksenhakujärjestelmää voidaan pitää lähtökohdiana toimeentuloturva-asioissa. Oikeudenmukaista oikeudenkäyntiä koskevien perustuslain ja Euroopan ihmisoikeussopimuksen vaatimusten tulee täytyä jo ensimmäisessä valitusasteessa. Muutoksenhakulautakunnan toimiminen riippumattomana lainkäyttöelimenä edellyttää, että se ei toimi organisatorisesti niiden laitosten tai hallintoviranomaisten yhteydessä, joiden päätöksistä lautakuntaan valitetaan. Muutoksenhakulautakuntien organisatorisesti itsenäisen aseman vahvis-

tamiseksi komitea on ehdottanut, että kaikki muutoksenhakulautakunnat asettaisi valtioneuvoston yleisistunto, lautakunnat olisivat budjettitaloudellisesti riittävän erillisiä, puheenjohtajat määrättäisiin toistaiseksi ja pääsääntönä olisi, että puheenjohtajat olisivat päätoimisia. Komitea on katsonut, että muutoksenhakulautakunnat tulisi nimetä niin, että niiden nimestä ilmenisi lautakuntien luonne muutoksenhakuasioita käsittelevinä lainkäyttöeliminä.

Komitea selvitteli muutoksenhakulautakuntien kokoonpanoja. Lakimiesjäsenien lisäksi muutoksenhakulautakunnissa on lääkärijäseniä ja sivutoimisia jäseniä. Lautakuntien ratkaisukokoonpanot koostuvat sivutoimisista jäsenistä, joiden kelpoisuusvaatimukset ovat erilaisia eri lautakunnissa. Komitean mukaan lääkärijäsenien tulisi lääketieteellisen asiantuntemuksen turvaamiseksi edelleen osallistua päätöksentekoon niissä asioissa, joissa on kysymys lääketieteellisen selvityksen arvioinnista. Muutoksenhakulautakunnan lääkärijäsenen tulisi olla laillistettu lääkäri kuten nykyisinkin. Häneltä ei edellytettäisi erityistä perehtyneisyyttä vakuutuslääketieteeseen, sillä käytännössä tällaista perehtyneisyyttä omaavia lääkäreitä on vähän erällä lääketieteen osa-alueilla. Muiden kuin lakimiesjäsenien osallistumista voidaan perustella käytännön asiantuntemuksella. Muutoksenhakulautakuntien jäsenet olisivat edelleen puheenjohtajaa lukuun ottamatta sivutoimisia. Lautakuntien kokoonpanoissa olisi otettava huomioon perustuslain ja ihmisoikeussopimuksen vaatimus lainkäytön riippumattomuudesta. Muutoksenhakulautakunnan päätoimisen puheenjohtajan tulisi olla lakimies. Hänen ja sivutoimisten jäsenien tulisi olla perehtyneitä lautakunnassa käsiteltäviin etuusjärjestelmiin. Lautakunnissa olisi myös työelämän ja työmarkkinoiden olosuhteiden tuntemusta tai vastaavaa muuta lautakunnan toimialaan liittyvää käytännön asiantuntemusta edustavia

jäseniä, jotka nimettäisiin työmarkkinajärjestöjen tai muiden käytännön asiantuntemusta edustavien tahojen ehdotusten pohjalta.

Komitea selvitti myös suullisen käsittelyn toimittamista lautakunnissa. Suullinen käsittely lautakunnissa on voitu toimittaa asian selvittämiseksi siten kuin hallintolain 37 §:ssä säädetään. Komitean mukaan toimeentuloturvan muutoksenhakujärjestelmän kehittämisessä on tavoitteena, että päätöksen tyytymätön asianosainen voisi saada asiansa käsitellyksi oikeudenmukaisessa oikeudenkäynnissä mahdollisimman aikaisessa käsittelyn vaiheessa. Komitean mukaan tämä puoltaa sitä, että suullinen käsittely olisi lautakuntavaiheessakin järjestettävä asianosaisen pyynnöstä, ellei suullinen käsittely ole asian laadun vuoksi tai muusta syystä ilmeisen tarpeeton.

Työttömyysturvalautakunnan kokoonpanon osalta komitea on ehdottanut, että lautakunnan lakimiesjäsenen tulisi olla perehtyneitä lautakunnassa käsiteltäviin etuusjärjestelmiin. Lääkärijäsen osallistuisi käsittelyyn asiassa, jonka ratkaisuun lääketieteellinen selvitys voi vaikuttaa. Lautakunnassa olisi myös työelämän ja työmarkkinoiden olosuhteita tuntevia jäseniä, jotka nimettäisiin työmarkkinajärjestöjen ehdotusten pohjalta. Valitusviranomaisen puolueettomuuden ja riippumattomuuden turvaamisen kannalta on tarpeen huolehtia siitä, että kokoonpano on tasapuolinen asianosaisten kannalta arvioituna. Tämä on otettava huomioon, kun säädetään työnantaja- ja työntekijätahojen osallistumisesta päätöksentekoon.

Komitean ehdotusten yksityiskohtaista valmistelua on jatkettu sosiaali- ja terveysministeriössä projektityönä. Komitean ehdotusten perusteella on tehty muutoksia työeläkeasioiden muutoksenhakulautakuntaan (677/2005 ja 678/2005) ja tapaturmavakuutusasioiden muutoksenhakulautakuntaan (681/2005). Nyt annettavalla hallituksen esityksellä toteutetaan Toimeentuloturvan muutoksenhakukomitean työtä työttömyysturvalautakunnan osalta.

2. Nykytila

Vuoden 2003 alusta voimaan tulleen työttömyysturvalain (1290/2002) 12 luvun

3 §:ssä säädetään työttömyysturvalautakunnasta. Sen 1 momentin mukaan työttömyysturvalautakunta toimii ensimmäisenä muutoksenhakuasteena työttömyysturvaa koskevissa asioissa. Lisäksi työttömyysturvalautakunta toimii ensimmäisenä valitusviranomaisena haettaessa muutosta aikuiskoulutustuesta annetun lain (1276/2000), koulutusrahastosta annetun lain (1306/2002), vuorotteluvapaalain (1305/2002), palkkaturvalain (866/1998), merimiesten palkkaturvalain (1108/2000), julkisesta työvoimapalvelusta annetun lain (1295/2002), kuntouttavasta työtoiminnasta annetun lain (189/2001) sekä maahanmuuttajien kotouttamisesta ja turvapaikanhakijoiden vastaanotosta annetun lain (439/1999) nojalla siten kuin näissä laeissa erikseen säädetään.

Työttömyysturvalautakunnassa on pykälän 2 momentin mukaan puheenjohtaja, joka voi olla päätoiminen, sekä tarpeellinen määrä varapuheenjohtajia, lakimiesjäseniä, lääkärijäseniä sekä työmarkkinajärjestöjen edustajia. Muille jäsenille kuin puheenjohtajalle ja varapuheenjohtajalle määrätään henkilökohtaiset varajäsenet. Käytännössä lautakunnan puheenjohtajakin on ollut sivutoiminen.

Pykälän 3 momentissa säädetään jäsenten nimittämisestä, toimikaudesta, jäsenten kelpoisuusehdoista ja lautakunnan päätösvaltaisuudesta. Vuoden alusta 2006 voimaantulleella lailla (1009/2005) työttömyysturvalain 12 luvun 3 §:n 3 momenttia on muutettu siten, että valtioneuvosto määrää puheenjohtajan, varapuheenjohtajat, muut jäsenet ja heidän varajäsenensä viideksi vuodeksi kerrallaan. Työmarkkinajäsenistä puolet on määrättävä työnantajajärjestöjen ja puolet työntekijätoimihenkilöjärjestöjen ehdotuksesta. Puheenjohtajan, varapuheenjohtajien ja lakimiesjäsenten sekä näiden varajäsenten tulee olla tuomarinvirkaan oikeuttavien tutkinnon suorittaneita ja työttömyysturva-asioihin hyvin perehtyneitä. Lääkärijäsenten ja näiden varajäsenten tulee olla vakuutuslääketieteen perehtyneitä laillistettuja lääkäreitä.

Lautakunta voi toimia jaostoihin jakautuneena. Käytännössä lautakunnassa on ollut kolme jaostoa. Edellä mainitulla vuoden alusta 2006 voimaantulleella lailla myös jaoston päätösvaltaisuutta koskevaa säännöstä on muutettu ja lisäksi siihen on otettu sään-

nökset täysistunnon päätösvaltaisuudesta sekä siitä, etteivät etujärjestöjen edustajat voi muodostaa enemmistöä työttömyysturvalautakunnan täysistunnon ja jaoston päätösvaltaisessa kokouksessa.

Jaosto on päätösvaltainen, kun puheenjohtaja ja yksi työnantajajyhdistysten edustavimpien keskusjärjestöjen ja yksi työntekijäin ja toimihenkilöiden ammattiyhdistysten edustavimpien keskusjärjestöjen ehdotuksesta määrätty jäsen ja yksi lakimiesjäsen tai lääkärijäsen on läsnä. Täysistunto on päätösvaltainen, kun puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja sekä vähintään puolet muista jäsenistä on läsnä. Lisäksi täysistunnon päätösvaltaisuus edellyttää, että läsnä on vähintään yksi työnantajajyhdistysten edustavimpien keskusjärjestöjen ja yksi työntekijäin ja toimihenkilöiden ammattiyhdistysten edustavimpien keskusjärjestöjen ehdotuksesta määrätty jäsen. Jaosto ja täysistunto ovat kuitenkin päätösvaltaisia vain, jos yhteensä enintään puolet läsnä olevista jäsenistä ovat työnantajajyhdistysten edustavimpien keskusjärjestöjen ja työntekijäin ja toimihenkilöiden ammattiyhdistysten edustavimpien keskusjärjestöjen ehdotuksesta nimitettyjä jäseniä. Käsiteltävissä asioissa, jotka ratkaiseminen olennaisesti riippuu lääketieteellisestä kysymyksestä, tulee yhden saapuvilla olevan jäsenen olla lääkäri.

Pykälän 4 momentin mukaan asian käsitelyssä työttömyysturvalautakunnassa sovelletaan hallintolainkäyttölakia (586/1996), jollei erikseen toisin säädetä. Työttömyysturvalautakunta voi toimittaa tarvittaessa asian selvittämiseksi suullisen käsittelyn siten kuin hallintolainkäyttölain 37 §:ssä säädetään. Suulliseen käsittelyyn sovelletaan oikeudenkäynnin julkisuudesta annettua lakia (945/1984). Suullinen käsittely on toimitettava suljetuin ovin asiassa, joissa on säädetty salassapitovelvollisuus tai jotka työttömyysturvalautakunta määrää käsiteltäviksi suljetuin ovin sillä perusteella, että julkisesta käsittelystä aiheutuisi asianosaiselle erityistä haittaa.

Työttömyysturvalautakunnan päätös annetaan 5 momentin mukaisesti tiedoksi lähettämällä se postitse kirjeellä vastaanottajalle hänen työttömyysturvalautakunnalle ilmoittamaansa postiosoitteeseen. Työttömyysturvalautakunnan lainvoimainen päätös saadaan panna täytäntöön niin kuin lainvoimainen

tuomio. Pykälän 6 momentin mukaan työttömyysturvalautakunta toimii sosiaali- ja terveysministeriön yhteydessä ja sen toiminnasta aiheutuvat kustannukset suoritetaan valtion varoista.

Työttömyysturvalautakunnasta on säädetty tarkemmin työttömyysturvalautakunnasta annetulla asetuksella (1331/2002). Siinä on säädetty muun muassa lautakunnassa käsiteltävistä asioista, täysistunnossa käsiteltävistä asioista ja hallintojaostosta. Asetuksen 11 §:n mukaan muita määräyksiä lautakunnan toiminnasta voidaan antaa työjärjestyksellä, jonka sosiaali- ja terveysministeriö vahvistaa.

Lainvoimaisen päätöksen poistamisesta säädetään työttömyysturvalain 12 luvun 7 §:ssä. Sen mukaan jos laissa tarkoitettua etuutta koskeva lainvoimainen päätös perustuu vääriin tai puutteelliseen selvitykseen taikka on ilmeisesti lain vastainen, vakuutus-oikeus voi Kansaneläkelaitoksen tai asianomaisen työttömyyskassan esityksestä tai asianomaisen hakemuksesta, varattuaan muille asianosaisille tilaisuuden tulla kuuluisiksi, poistaa päätöksen ja määrätä asian uudelleen käsiteltäväksi. Tehtyään edellä sanotun esityksen Kansaneläkelaitos tai työttömyyskassa voi, kunnes asia on uudelleen ratkaistu, väliaikaisesti keskeyttää etuuden maksamisen tai maksaa sen esityksensä mukaan.

Myös Vakuutusvalvontavirasto voi esittää mainitulla tavalla virheellisen työttömyyskassan tai työttömyysturvalautakunnan päätöksen poistamista vakuutusosastoille. Tehtyään edellä sanotun esityksen Vakuutusvalvontavirasto voi väliaikaisesti keskeyttää etuuden maksamisen tai määrätä sen maksettavaksi esityksensä mukaisena. Lisäksi työttömyysturva-asiamies on oikeutettu hakemaan työvoimapolitiittisia edellytyksiä koskevassa asiassa vakuutusosastoilta lainvoimaisen päätöksen poistamista.

3. Esityksen tavoitteet ja keskeiset ehdotukset

Esitys perustuu toimeentuloturvan muutoksenhakukomitean komiteamietinnössä esittämiin tavoitteisiin ja ehdotuksiin. Sen mukaisesti esityksen tavoitteena on vahvistaa

työttömyysturvalautakunnan asemaa itsenäisenä ja riippumattomana lainkäyttöelimenä, selkeyttää sitä koskevaa lainsäädäntöä sekä kehittää sen organisaatiota nykyistä joustavammaksi. Keskeisistä työttömyysturvalautakuntaa koskevista kysymyksistä säädettäisiin työttömyysturvalaissa.

Esityksessä ehdotetaan, että työttömyysturvalautakunnan nimi muutetaan sen toimintaa paremmin kuvaavaksi työttömyysturvan muutoksenhakulautakunnaksi ja että työttömyysturvan muutoksenhakulautakunnasta säädettäisiin työttömyysturvalain uudessa 12 a luvussa. Työttömyysturvan muutoksenhakulautakunnalle ehdotetaan säädettäväksi uudeksi työskentelymahdollisuudeksi mahdollisuus käsitellä muutoksenhakuasia vahvennetussa jaostossa. Työttömyysturvalakiin otettaisiin säännökset myös hallintojaostosta sekä sen ja vahvennetun jaoston päätösvaltaisuudesta. Työttömyysturvan muutoksenhakulautakunnassa voitaisiin ehdotuksen mukaan toimittaa suullinen käsittely myös yksityisen asianosaisen pyynnöstä. Lakiin ehdotetaan tehtäväksi myös muut tarpeelliset muutokset, jotka vahvistavat työttömyysturvan muutoksenhakulautakunnan itsenäistä asemaa ja riippumattomuutta muutoksenhakuasioiden käsittelijänä ja selkeyttävät muutoksenhakujärjestelmää eri muutoksenhakulautakuntien välillä.

Työttömyysturvan muutoksenhakulautakunnan toimivaltaa ehdotetaan laajennettavaksi siten, että sillä olisi oikeus ratkaista poistohakemuksia, jotka on tehty Kansaneläkelaitoksen tai työttömyyskassan päätöksistä taikka Koulutusrahaston päätöksistä. Suurin osa vakuutusoikeudelle tulevista poistohakemuksista on joko Kansaneläkelaitoksen tai työttömyyskassojen tekemiä. Prosessitaloudellisesti olisi tarkoituksenmukaista, että Kansaneläkelaitoksen ja työttömyyskassojen päätöksiä koskevat poistohakemukset käsiteläisiin ensimmäisessä muutoksenhakuasteessa ja vakuutusoikeus käsitelisi poistoasiaa vain silloin, kun asianosainen hakisi muutosta ensimmäisen muutoksenhakuasteen poistoasiassa tekemään päätökseen tai hakisi vakuutusoikeuden antaman päätöksen poistamista. Tämän vuoksi esityksessä ehdotetaan, että työttömyysturvan muutoksenhakulautakunnan toimivaltaa laajennetaan siten, että

Kansaneläkelaitoksen tai työttömyyskassan antamien lainvoimaisten päätösten poistamisasiat käsitelisi työttömyysturvan muutoksenhakulautakunta. Vastaavasti olisi tarkoituksenmukaista, että työttömyysturvan muutoksenhakulautakunta käsitelisi myös Koulutusrahaston aikuiskoulutustukea koskevat, lainvoimaisten päätösten poistamisasiat. Työttömyysturvan muutoksenhakulautakunnan päätöksestä olisi normaalilla tavalla valitustie vakuutusoikeuteen.

4. Esityksen vaikutukset

4.1. Taloudelliset vaikutukset

Esityksen tarkoituksena on selkeyttää muutoksenhakua työttömyysturvaa koskevissa asioissa ja niissä asioissa, joiden muutoksenhaku on säädetty työttömyysturvalautakunnan käsiteltäväksi. Esityksessä ehdotetaan Kansaneläkelaitoksen tai työttömyyskassan taikka Koulutusrahaston päätöksen poistamista koskevien hakemusten ohjaamista työttömyysturvan muutoksenhakulautakunnan käsiteltäväksi. Tämän uudistuksen voidaan arvioida lisäävän muutoksenhakulautakuntaan saapuvien asioiden määrää noin 900 asialla vuodessa. Esityksessä on ehdotettu myös, että muutoksenhakulautakunnalla olisi mahdollisuus toimittaa asiassa suullinen käsittely myös yksityisen asianosaisen pyynnöstä sekä käsitellä asiaa vahvennetussa jaostossa. Näiden ehdotusten vaikutus muutoksenhakulautakunnan menoihin voidaan arvioida vähäiseksi. Esitykseen sisältyvillä ehdotuksilla ei voida arvioida olevan merkittäviä kustannusvaikutuksia.

4.2. Vaikutukset eri kansalaisryhmien asemaan

Ehdotetut muutokset selkeyttävät osaltaan toimeentuloturva-asioiden muutoksenhakujärjestelmää.

Suullista käsittelyä koskeva ehdotus vahvistaa asianosaisten mahdollisuutta saada valitusasiansa käsitellyksi oikeudenmukaisessa oikeudenkäynnissä mahdollisimman aikaisessa käsittelyn vaiheessa. Työttömyysturvan muutoksenhakulautakunnalle esitetty mahdollisuus käsitellä asia laajennetussa jaostos-

sa turvaa nykyistä paremmin muutoksenhakulautakunnan ratkaisukäytännön yhdenmukaisuutta eri asiaryhmissä.

5. Asian valmistelu

Esitys perustuu toimeentuloturvan muutoksenhakukomitean mietinnössään (KM 2001:9) tekemiin ehdotuksiin ja linjauksiin, joiden yksityiskohtaista valmistelua on jatkettu sosiaali- ja terveysministeriössä. Koska valtioneuvosto on nimittänyt työttömyysturvalautakunnan puheenjohtajan 31 päivänä joulukuuta 2010 päättyväksi toimikaudeksi ja nimetyllä puheenjohtajalla on oikeus jatkaa vastaavassa tehtävässä työttömyysturvan muutoksenhakulautakunnassa mainitun toimikauden päättymiseen saakka, on tarkoituksenmukaista, että puheenjohtajan päätoimisuutta koskeva muutos käynnistetään myöhemmin.

Esitys on valmisteltu sosiaali- ja terveysministeriössä. Valmistelussa on kuultu oikeusministeriötä, työministeriötä, valtiovarainministeriötä, työttömyysturvalautakuntaa, vakuutusosastoja, Koulutusrahastoa, työelä-

keasioiden muutoksenhakulautakuntaa, kuntien eläkelautakuntaa, tapaturma-asioiden muutoksenhakulautakuntaa, tarkastuslautakuntaa, sosiaalivakuutuslautakuntaa, Kansaneläkelaitosta, Eläketurvakeskusta, Vakuutusvalvontavirastoa, työttömyyskassojen yhteistyöjärjestöä ja keskeisiä työmarkkinajärjestöjä.

6. Riippuvaisuus muista esityksistä

Esitykseen sisältyy ehdotus työttömyysturvalain 12 luvun 3 §:n kumoamisesta ja siitä, että oikeudenkäynnin julkisuudesta säädettäisiin työttömyysturvalain uudessa 12 a luvun 5 §:n 3 momentissa. Eduskunnan käsiteltävänä on hallituksen esitys laiksi oikeudenkäynnin julkisuudesta hallintotuomioistuimissa sekä eräiksi siihen liittyviksi laeiksi (HE 12/2006 vp.) Oikeudenkäynnin julkisuutta koskevan hallituksen esityksen käsittelyssä eduskunnassa on otettava huomioon tämän hallituksen esityksen pohjalta vahvistetut säännösten muutokset.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1. Lakiehdotuksen perustelut

1.1. Työttömyysturvalaki

12 luku. Muutoksenhaku

1 §. *Muutoksenhakuoikeus.* Pykälän 1 momentissa ja 3 momentissa muutetaan työttömyysturvalautakunnan nimi työttömyysturvan muutoksenhakulautakunnaksi. Muutos on tekninen.

5 §. *Valituksen myöhästyminen.* Pykälässä muutetaan työttömyysturvalautakunnan nimi työttömyysturvan muutoksenhakulautakunnaksi. Muutos on tekninen.

6 §. *Päätöksen tiedoksisaantipäivä.* Pykälässä muutetaan työttömyysturvalautakunnan nimi työttömyysturvan muutoksenhakulautakunnaksi. Muutos on tekninen.

7 §. *Päätöksen poistaminen.* Pykälässä säädetään menettelystä haettaessa lainvoimaisen päätöksen poistamista. Työttömyysturvan muutoksenhakulautakunnan toimivaltaa ehdotetaan laajennettavaksi siten, että muutoksenhakulautakunnalla olisi oikeus poistaa Kansaneläkelaitoksen tai työttömyyskassan antama lainvoimainen päätös ja määrätä asia uudelleen käsiteltäväksi. Omia päätöksiä muutoksenhakulautakunta ei poistaisi, vaan vakuutusosoikeus poistaisi työttömyysturvan muutoksenhakulautakunnan antaman päätöksen sekä oman päätöksensä. Lisäksi pykälään tehtäisiin sanamuotoa koskevia teknisiä tarkistuksia.

Pykälän 1 momentin mukaan työttömyysturvan muutoksenhakulautakunta voisi poistaa Kansaneläkelaitoksen tai työttömyyskassan antaman lainvoimaisen päätöksen, jos se olisi perustunut virheelliseen tai puutteelliseen selvitykseen taikka olisi ilmeisesti lainvastainen. Nykyisin tämä toimivalta on vakuutusosoikeudella. Päätöksen poistamisesta koskevan vaatimuksen voisi tehdä Kansaneläkelaitos, asianomainen työttömyyskassa tai asianosainen. Ennen asian ratkaisemista työttömyysturvan muutoksenhakulautakun-

nan olisi varattava asianosaisille tilaisuus tulla kuulluksi. Vastaava säännös vakuutusosoikeuden osalta on nykyisin työttömyysturvalain 12 luvun 7 §:n 1 momentissa. Työttömyysturvan muutoksenhakulautakunnan antamasta lainvoimaisen päätöksen poistamista koskevasta päätöksestä voisi valittaa vakuutusosoikeuteen samalla tavoin kuin muistakin muutoksenhakulautakunnan antamista päätöksistä. Asian selkeyttämiseksi tämä todettaisiin pykälän 1 momentissa.

Pykälän 2 momentin mukaan vakuutusosoikeus voisi poistaa työttömyysturvan muutoksenhakulautakunnan päätöksen ja oman lainvoimaisen päätöksensä, jos se olisi perustunut virheelliseen tai puutteelliseen selvitykseen tai olisi ilmeisesti lainvastainen. Ennen asian ratkaisemista vakuutusosoikeuden olisi varattava asianosaisille tilaisuus tulla kuulluksi. Asianosaiset voisivat hakea vakuutusosoikeudelta muutoksenhakulautakunnan päätöksen poistamista samoilla edellytyksillä kuin Kansaneläkelaitoksen tai työttömyyskassan päätöksen poistamista muutoksenhakulautakunnalta. Näin muutoksenhakulautakunta ei ratkaisisi oman päätöksensä poistamista koskevaa vaatimusta, vaan asian ratkaisisi vakuutusosoikeus. Vakuutusosoikeus voisi poistaa myös oman päätöksensä.

Pykälän 3 momentin mukaan, jos Kansaneläkelaitos tai työttömyyskassa tekisi edellä 1 tai 2 momentissa tarkoitetun päätöksen poistamista koskevan vaatimuksen, se voisi keskeyttää etuuden maksamisen tai maksaa sen vaatimuksensa mukaisena siihen saakka, kunnes asia uudelleen ratkaistaan. Vastaava säännös on työttömyysturvalain 12 luvun 7 §:n 1 momentissa.

Vakuutusvalvontaviraston oikeudesta esittää työttömyyskassan tai työttömyysturvan muutoksenhakulautakunnan lainvoimaisen päätöksen poistamista säädetäisiin pykälän 4 momentissa. Samassa yhteydessä säädetäisiin myös työttömyysturva-asiamiehen oikeudesta hakea työvoimapolitiittisia edellytyksiä koskevassa asiassa lainvoimaisen päätök-

sen poistamista. Säännös vastaa muutoin voimassa olevan työttömyysturvalain 12 luvun 7 §:n 2 momenttia, mutta sitä ehdotetaan muutettavaksi siten, että Vakuutusvalvontavirasto voisi esittää työttömyyskassan päätöksen poistamista työttömyysturvan muutoksenhakulautakunnalle tai työttömyysturvan muutoksenhakulautakunnan päätöksen poistamista vakuutusosikeudelle. Työttömyysturva-asiamies on oikeutettu hakemaan työvoimapoliittisia edellytyksiä koskevassa asiassa työttömyysturvan muutoksenhakulautakunnalta tai vakuutusosikeudelta lainvoimaisen päätöksen poistamista siten kuin 1 ja 2 momentissa säädetään.

Pykälän 5 momentissa säädettäisiin poistohakemukselle säädetystä määräajasta. Päätöksen poistamista olisi haettava viiden vuoden kuluessa siitä, kun päätös sai lainvoiman. Erityisen painavista syistä päätös voitaisiin poistaa myöhemminkin. Ennen päätöksentekoa asianosaiselle tulisi varata tilaisuus tulla kuulluksi.

Pykälän 6 momentin mukaan asiassa, joka koskee evätyen edun myöntämistä tai myönnetyn edun lisäämistä, Kansaneläkelaitoksen tai työttömyyskassan on asia tutkittava uudelleen, jos siinä ilmenee uutta selvitystä. Kansaneläkelaitos tai työttömyyskassa voi aikaisemman lainvoimaisen päätöksen estämättä tällaisessa tilanteessa myöntää evätyen edun taikka myöntää edun aikaisempaa suurempana. Myös työttömyysturvan muutoksenhakulautakunta ja vakuutusosikeus voivat menetellä vastaavasti muutoksenhakua asiaa käsitellessään. Päätökseen saa hakea muutosta siten kuin 1 §:ssä säädetään. Säännös vastaa voimassa olevan työttömyysturvalain 12 luvun 7 §:n 3 momenttia.

9 §. Oikeudenkäyntikulujen jakaminen. Pykälässä muutetaan työttömyysturvalautakunnan nimi työttömyysturvan muutoksenhakulautakunnaksi. Muutos on tekninen.

12 a luku. Työttömyysturvan muutoksenhakulautakunta

Voimassa olevan lain 12 luvun 3 §:ssä on säädetty työttömyysturvalautakunnasta. Työttömyysturvalautakuntaan ehdotettavien muutosten johdosta ehdotetaan, että 12 luvun

3 § kumottaisiin ja työttömyysturvan muutoksenhakulautakunnasta säädettäisiin kokonaisuudessaan uudestaan siten, että työttömyysturvalakiin lisättäisiin uusi 12 a luku. Uudessa työttömyysturvan 12 a luvussa säädettäisiin työttömyysturvan muutoksenhakulautakunnasta.

1 §. Työttömyysturvan muutoksenhakulautakunta. Työttömyysturvalautakunnan nimi ehdotetaan muutettavaksi työttömyysturvan muutoksenhakulautakunnaksi, koska tämä nimi kuvaa nykyistä nimeä paremmin muutoksenhakulautakunnan toimintaa muutoksenhakuasioita käsittelevänä lainkäyttöelimenä. Pykälän 1 momentissa säädettäisiin työttömyysturvan muutoksenhakulautakunnan tehtävästä toimia ensimmäisenä muutoksenhakuaasteena työttömyysturvaa koskevissa asioissa ja muissa asioissa, joista laissa erikseen niin säädetään. Työttömyysturva-asioiden lisäksi työttömyysturvalautakunta toimii ensimmäisenä valitusviranomaisena haettaessa muutosta aikuiskoulutustuesta annetun lain (1276/2000), koulutusrahastosta annetun lain (1306/2002), vuorotteluvapaa-lain (1305/2002), merimiesten palkkaturvain (1108/2000), palkkaturvain (866/1998), julkisesta työvoimapaalvelusta annetun lain (1295/2002), kuntouttavasta työtoiminnasta annetun lain (189/2001) sekä maahanmuuttajien kotouttamisesta ja turvapaikanhakijoiden vastaanotosta annetun lain (439/1999) nojalla.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin muutoksenhakulautakunnan kuulumisesta sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonalalle ja että sen toiminnasta aiheutuvat kustannukset suoritetaan valtion varoista. Voimassa olevan lain 12 luvun 3 §:n 6 momentin mukaan työttömyysturvalautakunta toimii sosiaali- ja terveysministeriön yhteydessä. Koska työttömyysturvalautakunta on organisatorisesti itsenäinen muutoksenhakuelin, ehdotetaan säännöstä muutettavaksi muutoksenhakulautakunnan itsenäisyyttä korostavaksi siten, että muutoksenhakulautakunta toimii sosiaali- ja terveysministeriön hallinnon alalla eikä sen yhteydessä.

2 §. Puheenjohtaja ja jäsenet. Pykälän 1 momentissa säädettäisiin työttömyysturvan muutoksenhakulautakunnan kokoonpanosta. Sen mukaan työttömyysturvan muutoksen-

hakulautakunnassa on puheenjohtaja, joka voi olla päätoiminen, sekä tarpeellinen määrä varapuheenjohtajia, lakimiesjäseniä, lääkärijäseniä sekä työelämän ja työmarkkinoiden olosuhteita tuntevia jäseniä, jotka toimivat tuomarin vastuulla. Muille jäsenille kuin puheenjohtajalle ja varapuheenjohtajille määrätään henkilökohtaiset varajäsenet.

Säännös vastaisi muutoin voimassa olevan lain 12 luvun 3 §:n 2 momenttia, mutta sen sanamuotoa tarkistettaisiin siten, että työmarkkinajärjestöjen edustajat muutetaan työelämän ja työmarkkinoiden olosuhteita tunteviksi jäseniksi. Muutos ei merkitsisi voimassa olevaan lakiin asiallista muutosta.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin puheenjohtajan, varapuheenjohtajien, jäsenten ja varajäsenten nimittämisestä, toimikaudesta, heidän oikeudestaan pysyä tehtävässään sekä tilanteesta, jossa heidän paikkansa vapautuu kesken toimikauden. Säännös vastaisi sitä, mitä voimassa olevan lain 12 luvun 3 §:n 3 momentissa on säädetty jäsenen nimittämisestä, toimikauden pituudesta ja oikeudesta pysyä tehtävässään. Säännökseen tehtäisiin työelämän ja työmarkkinoiden olosuhteita tuntevia jäseniä koskeva tekninen tarkistus. Lisäksi siinä ehdotetaan lain tasolla säädettäväksi tilanteesta, jossa puheenjohtajan, varapuheenjohtajan, jäsenen tai varajäsenen paikka vapautuu kesken toimikauden. Nykyisin siitä on säädetty työttömyysturvautakunnasta annetun asetuksen (1331/2002) 5 §:ssä. Esityksessä ehdotetaan, jos puheenjohtajan, varapuheenjohtajan, jäsenen tai varajäsenen paikka vapautuu kesken toimikauden, valtioneuvosto määräisi hänen tilalleen jäljellä olevaksi toimikaudeksi vastaavasti uuden jäljempänä 3 momentissa säädetyt kelpoisuusehdot täyttävän puheenjohtajan, varapuheenjohtajan, jäsenen tai varajäsenen. Muutoin heidän oikeudestaan pysyä tehtävässään on voimassa, mitä tuomarinviranhaltijoista on säädetty.

Pykälän 3 momentissa säädettäisiin muutoksenhakulautakunnan jäsenen kelpoisuusehdoista. Kelpoisuusehtoja koskevia säännöksiä ehdotetaan muutettavaksi siten, että muutoksenhakulautakunnan jäsenten olisi oltava työttömyysturva-asioihin perehtyneitä. Puheenjohtajan, varapuheenjohtajien ja lakimiesjäsenten sekä näiden varajäsenten tulisi

lisäksi olla tuomarinvirkaan oikeuttavan tutkinnon suorittaneita. Lääkärijäsenten ja näiden varajäsenten tulee olla laillistettuja lääkäreitä. Tämä tarkoittaa käytännössä, että lääkärijäsenten ja heidän varajäsentensä tulee olla laillistettuja lääkäreitä siten kuin lääkitöiden harjoittamisesta erikseen lainsäädännössä säädetään. Lääkärijäseniltä eikä heidän varajäseniltään ei enää edellytettäisi erityistä perehtyneisyyttä vakuutuslääketieteeseen, sillä käytännössä tällaista perehtyneisyyttä omaavia lääkäreitä on vähän erällä lääketieteen osa-alueilla. Lääkärijäsenten rekrytointiin liittyvää hallinnollista menettelyä on tarkoitus uudistaa sosiaali- ja terveysministeriössä aiempaa tehokkaammaksi. Tarkoituksena on, että sosiaali- ja terveysministeriö pyytää jatkossa Suomen Lääkäriliitolta ehdotuksen esityksensä pohjaksi kelpoisuusedellytykset täyttävästä muutoksenhakulautakuntaan nimitettävästä lääkärijäsen ehdokkaasta.

3 §. *Lainkäyttöasioiden käsittely työttömyysturvan muutoksenhakulautakunnassa.* Pykälässä säädettäisiin lainkäyttöasioiden käsittelystä työttömyysturvan muutoksenhakulautakunnassa.

Pykälän 1 momentissa säädettäisiin työttömyysturvan muutoksenhakulautakunnan jakautumisesta jaostoihin. Voimassa olevan lain 12 luvun 3 §:n 3 momentin säännöstä siitä, että lautakunta voi toimia jaostoihin jakaantuneena, ehdotetaan muutettavaksi siten, että työttömyysturvan muutoksenhakulautakunta toimii jaostoihin jakaantuneena. Käytännössä työttömyysturvautakunta on toiminut kolmeen jaostoon jakaantuneena. Muutoksella vahvistettaisiin lautakunnassa noudatettu käytäntö. Pykälän 1 momentissa ehdotetaan säädettäväksi, että hallintojaosto päättäisi jaostoihin kuuluvat jäsenet. Aikaisemman käytännön mukaan tästä on päätetty täysistunnossa, mikä on erityisesti jäsenmuutostilanteessa osoittautunut turhan raskaaksi ja joustamattomaksi menettelyksi. Ehdotettu uudistus tehostaisi ja keventäisi menettelyä tältä osin.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin lainkäyttöasioiden ratkaisemisesta jaostossa ja jaoston päätösvaltaisesta kokoonpanosta. Ehdotus vastaa nykyistä sääntelyä. Työttömyysturvan muutoksenhakulautakunta ratkaisee lainkäyttöasiat vähintään nelijäsenisessä ja

enintään kuusijäsenisessä jaostossa, jonka puheenjohtajana toimii työttömyysturvan muutoksenhakulautakunnan puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja. Käytännössä jaosto on toiminut kuusijäsenisenä ratkaistessaan lainkäyttöasioita. Tällöin ratkaisukokoonpanoon on kuulunut puheenjohtaja, kaksi työelämän ja työmarkkinoiden olosuhteita tuntevia jäsentä sekä kolme lakimiesjäsentä tai jos kysymys on asiasta, jonka ratkaiseminen olennaisesti riippuu lääketieteellisestä kysymyksestä, kaksi lakimiesjäsentä ja lääkärijäsen. Käsiteltäessä asiaa, jonka ratkaiseminen olennaisesti riippuu lääketieteellisestä kysymyksestä, tulee yhden käsittelyyn osallistuvan jäsenen olla lääkäri. Jaosto on päätösvaltainen, kun puheenjohtaja, yksi lakimiesjäsen tai lääkärijäsen, kaksi työelämän ja työmarkkinoita tuntevaa jäsentä, joista yksi on työnantajayhdistysten edustavimpien keskusjärjestöjen ja yksi työntekijäin ja toimihenkilöiden ammattiyhdistysten edustavimpien keskusjärjestöjen ehdotuksesta määrätty jäsen, on läsnä.

Pykälän 3 momentissa säädettäisiin muutoksenhakulautakunnan vahvennetusta jaostosta. Mahdollisuus saattaa asia käsiteltäväksi vahvennetussa jaostossa olisi uutta nykyiseen verrattuna. Työttömyysturvan muutoksenhakulautakunnan puheenjohtaja tai jaosto taikka sen puheenjohtaja voisi määrätä jaostossa käsiteltävänä olevan asian tai siihen kuuluvan kysymyksen ratkaistavaksi vahvennetussa jaostossa yhdenmukaisen tulkinnan varmistamiseksi. Vahvennettuun jaostoon kuuluisi muutoksenhakulautakunnan puheenjohtaja, varapuheenjohtajat sekä asiaa aikaisemmin käsitelleen jaoston jäsenet. Vahvennettu jaosto olisi päätösvaltainen, kun muutoksenhakulautakunnan puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja sekä vähintään kaksi kolmasosaa sen muista jäsenistä on läsnä. Pykälän 3 momentin viimeisessä virkkeessä säädettäisiin vahvennetun jaoston päätösvaltaisuukselle asettavista lisäedellytyksistä. Sen mukaan muiden jäsenten kuin puheenjohtajien ja varapuheenjohtajien osalta olisi voimassa mitä 2 momentissa säädetään. Tämä merkitsisi sitä, että vahvennetun jaoston päätösvaltaisuus edellyttäisi jaoston päätösvaltaisuutta vastaavasti vähintään yhden lakimiesjäsenen tai lääketieteellisessä asiassa

lääkärijäsenen läsnäoloa. Se merkitsisi myös sitä, että vahvennetun jaoston päätösvaltaisuus edellyttäisi kahden työelämän ja työmarkkinoiden olosuhteita tuntevan jäsenen läsnäoloa, joista toinen on työnantajayhdistysten edustavimpien keskusjärjestöjen ja toinen työntekijäin ja toimihenkilöiden edustavimpien keskusjärjestöjen ehdotuksesta määrätty jäsen. Vahvennetun jaoston tarkoituksena olisi käsitellä erilaisia yksittäisiä asioita lautakunnan yhdenmukaisen tulkintalinjauksen varmistamiseksi. Vahvennetussa jaostossa käsiteltävät asiat voisivat olla luonteeltaan hyvin erilaisia, esimerkiksi etuusasia voisi olla ennakkotapausluonteinen, asiasisällöltään vaikea tai laaja taikka periaatteellista pohdintaa vaativa.

Pykälän 4 momentissa säädettäisiin muutoksenhakulautakunnan täysistunnosta. Sen mukaan, jos työttömyysturvan muutoksenhakulautakunnan ratkaistavalla asialla on periaatteellista merkitystä lain soveltamisen kannalta tai jos jaoston ratkaisu tulisi poikkeamaan aikaisemmasta käytännöstä, muutoksenhakulautakunnan puheenjohtaja tai jaosto taikka sen puheenjohtaja voi määrätä asian käsiteltäväksi muutoksenhakulautakunnan täysistunnossa. Säännös vastaa sisällöltään voimassa olevan työttömyysturvalautakunnasta annetun asetuksen 2 §:n 1 momentissa säädettyä.

Täysistunto on päätösvaltainen, kun puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja sekä vähintään puolet muista jäsenistä on läsnä. Lisäksi täysistunnon päätösvaltaisuus edellyttää, että läsnä on vähintään kaksi työelämän ja työmarkkinoiden olosuhteita tuntevaa jäsentä, joista yksi on työnantajayhdistysten edustavimpien keskusjärjestöjen ja yksi työntekijäin ja toimihenkilöiden ammattiyhdistysten edustavimpien keskusjärjestöjen ehdotuksesta määrätty jäsen. Käsiteltäessä asiaa, jonka ratkaiseminen olennaisesti riippuu lääketieteellisestä kysymyksestä, tulee yhden saapuville olevan jäsenen olla lääkäri. Täysistunnon päätösvaltaisuutta koskeva säännös vastaa mitä voimassa olevan työttömyysturvalain 12 luvun 3 §:n on säädetty täysistunnon päätösvaltaisuukselta.

Pykälän 5 momentissa säädettäisiin jaoston, vahvennetun jaoston ja täysistunnon päätösvaltaisuutta koskevasta lisäedellytyksestä.

Säännös vastaa voimassa olevan lain 12 luvun 3 §:n 3 momentissa säädettyä jaoston ja täysistunnon päätösvaltaisuuden osalta. Esityksessä ehdotetaan, että säännös tulisi koskemaan myös vahvennettua jaostoa. Ehdotuksen mukaan jaosto, vahvennettu jaosto ja täysistunto ovat kuitenkin päätösvaltaisia vain silloin, jos yhteensä enintään puolet läsnä olevista jäsenistä olisi työelämän ja työmarkkinoiden olosuhteita tuntevia jäseniä. Lisäksi momentissa säädettäisiin jaoston päätösvaltaisuudesta silloin, kun jaoston kokouksessa on paikalla puheenjohtaja ja vähintään kaksi muuta jäsentä edellyttäen, että ne jaoston 2 momentissa säädettyyn päätösvaltaisen kokoonpanoon kuuluvat muut jäsenet, jotka eivät ole paikalla, ovat kirjallisesti ennen kokousta ilmoittaneet yhtyvänsä esittelijän esitykseen ja tällä kannalla ovat myös läsnä olevat jäsenet. Tämä edellyttäisi, että ratkaisukokoonpanoon kuuluvat muut jäsenet olisivat ilmoittaneet yksimielisesti yhtyvänsä ennen kokousta esittelijän esitykseen, jota kokouksessa ei enää muuteta.

4 §. Hallintoasioiden käsittely työttömyysturvassa.

Pykälässä säädettäisiin työttömyysturvassa muutoksenhakulautakunnan hallintojaostosta. Voimassa olevan työttömyysturvalautakunnasta annetun asetuksen 6 §:ssä on säädetty hallintojaoston käsiteltävistä asioista, kokoonpanosta, ja päätösvaltaisuudesta. Esityksessä ehdotetaan, että hallintojaostosta säädettäisiin lain tasolla. Hallintojaoston kokoonpanoa ja päätösvaltaisuutta koskevia säännöksiä ehdotetaan muutettaviksi. Näillä muutoksilla varmistetaan riippumattomuusvaatimuksen täyttyminen myös hallintojaoston kokoonpanossa ja päätösvaltaisissa hallintojaoston istunnoissa.

Pykälän 1 momentissa säädettäisiin hallintojaoston kokoonpanosta ja siinä käsiteltävistä asioista. Sen mukaan työttömyysturvassa muutoksenhakulautakunnan hallintoasiat käsiteltäisiin hallintojaostossa voimassa olevaa asetuksen säännöstä vastaavasti. Voimassa olevan työttömyysturvalautakunnasta annetun asetuksen 6 §:n mukaan hallintojaoston puheenjohtajana toimii lautakunnan puheenjohtaja ja muina jäseninä varapuheenjohtajat ja yksi lakimiesjäsen, jonka lautakunta valitsee, sekä yksi edustaja työnantajajärjestöjen

ehdottamien jäsenien ja yksi työntekijä- ja toimihenkilöjärjestöjen ehdottamien jäsenien keskuudestaan valitsemista jäsenistä. Esityksessä hallintojaoston kokoonpanoa ehdotetaan muutettavaksi siten, että hallintojaoston puheenjohtajana voisi toimia muutoksenhakulautakunnan puheenjohtajan estyneenä ollessa myös varapuheenjohtaja ja että siihen kuuluisi kaksi lakimiesjäsentä. Hallintojaoston jäsenillä puheenjohtajaa ja varapuheenjohtajia lukuun ottamatta olisi myös henkilökohtaiset varajäsenet. Ehdotettu uudistus tehostaisi hallintoasioiden käsittelyä ja ratkaisemista.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin hallintojaoston lakimiesjäsenten, työelämän ja työmarkkinoiden olosuhteita tuntevien jäsenten ja heidän varajäsentensä valinnasta. Täysistunto valitsisi lakimiesjäsenet työttömyysturvassa muutoksenhakulautakunnan lakimiesjäsenistä ja heidän varajäsenistään. Täysistunto valitsisi hallintojaoston jäseniksi muutoksenhakulautakunnan työelämän ja työmarkkinoiden olosuhteita tuntevista jäsenistä ja heidän varajäsenistään kaksi jäsentä, joista toinen on nimetty työnantajajärjestöjen edustavimpien keskusjärjestöjen ehdotuksesta sekä toinen työntekijä- ja toimihenkilöjärjestöjen edustavimpien keskusjärjestöjen ehdotuksesta muutoksenhakulautakuntaan. Työelämän ja työmarkkinoiden olosuhteita tuntevien jäsenten valinnan osalta muutos merkitsisi muutosta voimassa olevan asetuksen säännökseen. Ehdotettu uudistus joustavoittaisi ja helpottaisi työelämän ja työmarkkinoiden olosuhteita tuntevien jäsenten valintaa.

Pykälän 3 momentissa säädettäisiin hallintojaoston päätösvaltaisuudesta. Voimassa olevan asetuksen mukaan hallintojaosto on päätösvaltainen, kun puheenjohtaja ja molemmat työmarkkinajäsenet ovat kokouksessa läsnä. Hallintojaoston päätösvaltaisuutta koskevaa säännöstä ehdotetaan muutettavaksi siten, että hallintojaosto olisi päätösvaltainen, kun muutoksenlautakunnan puheenjohtaja tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtaja, molemmat työelämän ja työmarkkinoiden olosuhteita tuntevat jäsenet sekä yksi lakimiesjäsen on läsnä. Muutos merkitsee asiallista muutosta voimassa olevan asetuksen säännökseen.

5 §. Asian käsittely. Pykälän 1 momentissa säädettäisiin, että asian käsittelyssä työttömyysturvan muutoksenhakulautakunnassa sovelletaan hallintolainkäyttölakia (586/1996), jollei erikseen toisin säädetä. Hallintolainkäyttölain soveltamisesta säädetään nykyisin 12 luvun 3 §:n 4 momentissa ja ehdotettu vastaa sisällöltään voimassa olevaa lakia.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin suullisen käsittelyn toimittamisesta työttömyysturvan muutoksenhakulautakunnassa. Voimassa olevan työttömyysturvalain mukaan työttömyysturvalautakunnassa on voitu tarvittaessa asian selvittämiseksi toimittaa suullinen käsittely hallintolainkäyttölain 37 §:n mukaisesti. Säännöstä ehdotetaan muutettavaksi siten, että suullisen käsittelyn toimittamista työttömyysturvan muutoksenhakulautakunnassa koskisi myös, mitä hallintolainkäyttölain 38 §:ssä säädetään suullisen käsittelyn toimittamisesta yksityisen asianosaisen pyynnöstä hallinto-oikeudessa. Työttömyysturvan muutoksenhakulautakunta voisi toimittaa suullisen käsittelyn siten sekä hallintolainkäyttölain 37 ja 38 §:n mukaisesti. Pykälän 2 momentissa viitattaisiin erikseen hallintolainkäyttölain 38 §:ään. Tämä merkitsisi, että työttömyysturvan muutoksenhakulautakunnalla olisi velvollisuus suullisen käsittelyn järjestämiseen asianosaisen pyynnöstä samalla tavoin kuin hallinto-oikeudella. Asianosaisen pyytämä suullinen käsittely voitaisiin jättää toimittamatta, jos vaatimus jätetään tutkimatta tai hylätään heti tai jos suullinen käsittely on asian laadun vuoksi tai muusta syystä ilmeisen tarpeeton.

Pykälän 3 momentissa säädettäisiin, että suulliseen käsittelyyn sovelletaan oikeudenkäynnin julkisuudesta annettua lakia (945/1984). Suullinen käsittely on toimitettava suljetuin ovin asioissa, joissa on säädetty salassapitovelvollisuus tai jotka työttömyysturvan muutoksenhakulautakunta määrää käsiteltäviksi suljetuin ovin sillä perusteella, että julkisesta käsittelystä aiheutuisi asianosaiselle erityistä haittaa. Eduskunnan käsiteltävänä on hallituksen esitys laiksi oikeudenkäynnin julkisuudesta hallintotuomioistuimissa sekä eräksi siihen liittyviksi laeiksi (HE 12/2006 vp.), jolla uudistetaan oikeudenkäynnin julkisuutta koskevia yleisiä

säännöksiä. Uudistus voi vaikuttaa myös työttömyysturvan muutoksenhakulautakuntaa koskevaan sääntelyyn.

Pykälän 4 momentissa säädettäisiin siitä, että työttömyysturvan muutoksenhakulautakunnan päätös annetaan tiedoksi lähettämällä se postitse kirjeellä vastaanottajalle hänen työttömyysturvan muutoksenhakulautakunnalle ilmoittamaansa postiosoitteeseen. Siinä säädettäisiin myös siitä, että työttömyysturvan muutoksenhakulautakunnan lainvoimainen päätös saadaan panna täytäntöön kuin lainvoimainen tuomio. Säännös vastaa voimassa olevan työttömyysturvalain 12 luvun 3 §:n 5 momenttia.

6 §. Tarkemmat säännökset ja määräykset. Pykälän 1 momentissa säädettäisiin, että työttömyysturvan muutoksenhakulautakunnan organisaatiosta, henkilöstöstä, asioiden käsittelystä ja toiminnasta säädettäisiin tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin työttömyysturvan muutoksenhakulautakunnan työskentelyn järjestämisen tarkemmasta sääntelystä. Sen mukaan työskentelyn järjestämisestä työttömyysturvan muutoksenhakulautakunnassa voidaan määrätä muutoksenhakulautakunnan työjärjestyksessä, jonka työttömyysturvan muutoksenhakulautakunnan hallintojoasto vahvistaisi.

13 luku. **Tietojen saamista ja luovuttamista koskevat säännökset**

9 §. Työttömyysturva-asiemiehen tiedonsaanti- ja läsnäolo-oikeus. Pykälän 1 momentissa muutetaan työttömyysturvalautakunnan nimi työttömyysturvan muutoksenhakulautakunnaksi. Muutos on tekninen.

Voimaantulo. Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2007. Voimaantulosäännöksen 1 ja 5 momenteiksi ehdotetaan tavanomaiset tätä koskevat säännökset.

Voimaantulosäännöksen 2 momentin mukaan se, mitä muussa laissa säädetään työttömyysturvalautakunnasta, koskee tämän lain voimaan tultua työttömyysturvan muutoksenhakulautakuntaa.

Työttömyysturvalautakunnan puheenjohtajaksi, varapuheenjohtajiksi, jäseniksi ja vara-

jäseniksi 31 päivänä joulukuuta 2010 päättyväksi toimikaudeksi nimetyillä jäsenillä on oikeus jatkaa vastaavassa tehtävässä työttömyysturvan muutoksenhakulautakunnassa mainitun toimikauden päättymiseen saakka. Asiasta säädettäisiin voimaantulosäännöksen 3 momentissa.

Voimaantulosäännöksen 4 momentin mukaan tämän lain voimaantullessa vakuutusoi-keudessa vireillä olevat lain 12 luvun 7 §:n 1 momentissa tarkoitetut poistohakemukset ratkaistaan vakuutusoi-keudessa.

1.2. Laki aikuiskoulutustuesta

22 §. Muutoksenhaku. Pykälän 1 momen-tissa muutettaisiin työttömyysturvalautakun-nan nimi työttömyysturvan muutoksenhaku-lautakunnaksi. Muutos on tekninen.

24 §. Valituksen myöhästyminen. Pykälässä muutettaisiin työttömyysturvalautakunnan nimi työttömyysturvan muutoksenhakulauta-kunnaksi. Muutos on tekninen

25 §. Päätöksen poistaminen. Pykälässä säädettäisiin Koulutusrahaston antaman lain-voimaisen aikuiskoulutustukea koskevan päätöksen poistamisesta. Työttömyysturvan muutoksenhakulautakunnan toimivaltaa ehdotetaan laajennettavaksi siten, että muutok-senhakulautakunnalla olisi oikeus poistaa edellä mainittu päätös ja määrätä asia uudelleen käsiteltäväksi. Nykyisin tämä toimivalta on vakuutusoi-keudella. Omia päätöksiä muu-toksenhakulautakunta ei poistaisi, vaan vakuutusoi-keus poistaisi työttömyysturvan muutoksenhakulautakunnan antaman päätök-sen sekä oman päätöksensä.

Pykälän 1 momentin mukaan työttömyys-turvan muutoksenhakulautakunta voisi pois-taa Koulutusrahaston antaman aikuiskoulu-tustukea koskevan lainvoimaisen päätöksen ja määrätä asian uudelleen käsiteltäväksi, jos päätös olisi perustunut virheelliseen tai puut-teelliseen selvitykseen tai olisi ilmeisesti lain vastainen. Päätöksen poistamisesta koskevan hakemuksen voisi tehdä Koulutusrahasto tai asianosainen. Ennen päätöksentekoa muutok-senhakulautakunnan olisi varattava asian-osaisille tilaisuus tulla kuulluiksi. Työttö-myysturvan muutoksenhakulautakunnan pää-

töksestä voisi valittaa vakuutusoi-keuteen sa-malla tavoin kuin muistakin muutoksenhaku-lautakunnan antamista päätöksistä. Asian selkeyttämiseksi tämä todettaisiin pykälän 1 momentissa

Pykälän 2 momentin mukaan vakuutusoi-keus voisi poistaa työttömyysturvan muutok-senhakulautakunnan päätöksen ja oman lain-voimaisen päätöksensä, jos se olisi perustu-nut virheelliseen tai puutteelliseen selvityk-seen tai olisi ilmeisesti lain vastainen. Asian-osaiset voisivat hakea vakuutusoi-keudelta muutoksenhakulautakunnan päätöksen pois-tamista samoilla edellytyksillä kuin Koulu-tusrahaston päätöksen poistamista muutok-senhakulautakunnalta. Näin muutoksenhaku-lautakunta ei ratkaisisi oman päätöksensä poistamista koskevaa vaatimusta, vaan asian ratkaisisi vakuutusoi-keus. Vakuutusoi-keus voisi poistaa myös oman päätöksensä.

Pykälän 3 momentin mukaan, jos Koulu-tusrahasto tekisi edellä 1 tai 2 momentissa tarkoitetun päätöksen poistamista koskevan vaatimuksen, se voi, kunnes asia on uudel-leen ratkaistu, väliaikaisesti keskeyttää tuen maksamisen tai maksaa sen vaatimuksensa mukaisena siihen saakka, kunnes asia uudel-leen ratkaistaan.

Pykälän 4 momentissa säädettäisiin poisto-hakemukselle säädetyistä määräajasta. Pää-töksen poistamista on haettava viiden vuoden kuluessa siitä, kun päätös sai lainvoiman. Erityisen painavista syistä päätös voidaan poistaa määräajan jälkeen tehdystä hakemuks-esta. Ennen päätöksentekoa asianosaiselle tulisi varata tilaisuus tulla kuulluiksi.

Pykälän 5 momentin mukaan jos asiassa, jossa on kysymys evätyen edun myöntämisest-ä tai myönnetyn edun lisäämisestä, ilmenee uutta selvitystä, rahaston on tutkittava asia uudelleen. Rahasto voi aikaisemman lain-voimaisen päätöksen estämättä myöntää evä-tyen edun tai myöntää edun aikaisempaa suu-rempana. Myös työttömyysturvan muutok-senhakulautakunta ja vakuutusoi-keus voivat menetellä vastaavasti muutoksenhakuasiaa käsitellessään. Päätökseen saa hakea muutos-ta siten kuin 22 §:ssä säädetään. Säännös vas-taa voimassa olevan lain 25 §:n 2 momenttia.

Voimaantulo. Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2007. Voi-maantulosäännöksen 1 ja 3 momenteiksi eh-

dotetaan tavanomaiset tätä koskevat säännökset.

Voimaantulosäännöksen 2 momentin mukaan tämän lain voimaan tullessa vakuutus-oikeudessa vireillä olevat lain 25 §:n 1 momentissa tarkoitettut poistohakemukset ratkaistaan vakuutus-oikeudessa.

1.3. Laki työttömyysetuuksien rahoituksesta

25 §. Muutoksenhaku. Pykälän 2 momentissa muutettaisiin työttömyysturvalautakunnan nimi työttömyysturvan muutoksenhakulautakunnaksi. Muutos on tekninen.

1.4. Vuorotteluvapaalaki

20 §. Muutoksenhaku. Pykälän 1 ja 2 momentissa muutettaisiin työttömyysturvalautakunnan nimi työttömyysturvan muutoksenhakulautakunnaksi. Muutos on tekninen.

21 §. Työttömyysturva- ja työttömyyskassalain soveltaminen. Pykälän 21 momentissa muutettaisiin työttömyysturvalautakunnan nimi työttömyysturvan muutoksenhakulautakunnaksi. Muutos on tekninen.

1.5. Palkkaturvalaki

26 §. Hallintovalitus. Pykälän 1 ja 2 momentissa muutettaisiin työttömyysturvalautakunnan nimi työttömyysturvan muutoksenhakulautakunnaksi. Muutos on tekninen.

1.6. Merimiesten palkkaturvalaki

24 §. Hallintovalitus. Pykälän 1 ja 2 momentissa muutettaisiin työttömyysturvalautakunnan nimi työttömyysturvan muutoksenhakulautakunnaksi. Muutos on tekninen.

1.7. Laki julkisesta työvoimapalvelusta

13 luku. Muutoksenhaku

2 §. Muutoksenhaku eräitä opintososiaalisia etuuksia ja ylläpitokorvauksia koskevaan päätökseen. Pykälän 1 momentin 3 kohdassa muutettaisiin työttömyysturvalautakunnan nimi työttömyysturvan muutoksenhakulautakunnaksi. Muutos on tekninen.

2. Tarkemmat säännökset ja määräykset

Lakiin ehdotetaan otettavaksi valtuutus-säännös säätää tarkemmin valtioneuvoston asetuksella työttömyysturvan muutoksenhakulautakunnan organisaatiosta, henkilöstöstä, asioiden käsittelystä ja toiminnasta. Työskentelyn tarkemmasta järjestämisestä työttömyysturvan muutoksenhakulautakunnassa voidaan määrätä muutoksenhakulautakunnan työjärjestyksessä, jonka muutoksenhakulautakunnan hallintojaosto vahvistaisi.

3. Voimaantulo

Lait ehdotetaan tuleviksi voimaan 1 päivänä tammikuuta 2007. Ennen lakien voimaantuloa voitaisiin ryhtyä niiden täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

4. Suhde perustuslakiin ja sääätämisjärjestys

Muutoksenhakulautakunnat ovat muutoksenhakuelimiä, joista on perustuslain 98 §:n 3 momentin mukaisesti säädettävä lailla ja joiden toiminnassa perustuslain 21 §:n 2 momentissa tarkoitettujen oikeudenmukaisen oikeudenkäynnin takeiden tulee täytyä.

Työttömyysturvan muutoksenhakulautakunnasta on säädetty työttömyysturvalaissa. Se toimii tuomioistuimen tavoin ja sen jäsenet hoitavat tehtäviään tuomarin vastuulla ja heidän puolueettomuuttaan turvaavat esteellisyyssäännökset. Ehdotetut muutokset vahvistavat osaltaan perustuslain 21 §:ssä tarkoitettua oikeusturvaa työttömyysturvan muu-

toksenhakulautakunnan käsiteltäväksi kuuluvissa muutoksenhakuasioissa. Hallituksen käsityksen mukaan ehdotettu laki ei loukkaa perustuslaissa säädettyjä perusoikeuksia eikä muutenkaan ole perustuslain vastainen ja se voidaan käsitellä tavallisessa lainsäätämisyksessä. Hallitus pitää kuitenkin suotava-

na, että asiasta pyydetään perustuslakivaliokunnan lausunto.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraavat lakiehdotukset:

1.

Laki**työttömyysturvalain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan 30 päivänä joulukuuta 2002 annetun työttömyysturvalain (1290/2002) 12 luvun 3 §, sellaisena kuin se on osaksi laeissa 1364/2003 ja 1009/2005, sekä *muutetaan* 12 luvun 1 §:n 1 ja 3 momentti, 5—7 §, 9 § sekä 13 luvun 9 §:n 1 momentti, sellaisina kuin niistä ovat 12 luvun 1 §:n 3 momentti ja 9 § laissa 608/2004, sekä *lisätään* lakiin uusi 12 a luku seuraavasti:

V OSA

TOIMEENPANO JA MUUTOKSENHAKU

12 luku

Muutoksenhaku

1 §

Muutoksenhakuoikeus

Kansaneläkelaitoksen tai työttömyyskassan päätökseen tyytymätön saa hakea siihen muutosta työttömyysturvan muutoksenhakulautakunnalta ja työttömyysturvan muutoksenhakulautakunnan päätökseen tyytymätön vakuutusosastoilta. Vakuutusosaston päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla.

Työttömyysturva-asiamies on oikeutettu hakemaan valittamalla työttömyysetuuden saamisen työvoimapolitiittisia edellytyksiä tai oikeudenkäyntikulujen jakamista koskevassa asiassa muutosta 1 momentin mukaisesti työttömyysturvan muutoksenhakulautakunnalta 30 päivän kuluessa siitä, kun työnhakija on saanut Kansaneläkelaitoksen tai työttömyyskassan päätöksestä tiedon ja vakuutusosastoilta 30 päivän kuluessa siitä, kun työ-

voimaviranomainen on saanut päätöksestä tiedon.

5 §

Valituksen myöhästyminen

Jos työttömyysturvan muutoksenhakulautakunnalle tai vakuutusosastolle annettava valitus on saapunut 1 §:ssä säädetyn määräajan jälkeen, asianomainen muutoksenhakuelin voi tästä huolimatta ottaa valituksen tutkittavakseen, jos myöhästyminen on ollut painavia syitä.

6 §

Päätöksen tiedoksisaantipäivä

Valittajan katsotaan saaneen tiedon päätöksestä seitsemäntenä päivänä sen jälkeen, kun päätös on postitettu hänen ilmoittamallaan osoitteella, jollei muuta näytetä. Työttömyysturva-asiamiehen katsotaan saaneen tiedon työttömyysturvan muutoksenhakulautakunnan päätöksestä seitsemäntenä päivänä sen jälkeen, kun päätös on postitettu työvoimaviranomaisen osoitteella, jollei muuta näytetä.

7 §

Päätöksen poistaminen

Jos Kansaneläkelaitoksen tai työttömyyskassan antama lainvoimainen päätös perustuu virheelliseen tai puutteelliseen selvitykseen taikka on ilmeisesti lain vastainen, työttömyysturvan muutoksenhakulautakunta voi Kansaneläkelaitoksen, työttömyyskassan tai asianosaisen vaatimuksesta poistaa päätöksen ja määrätä asian uudelleen käsiteltäväksi. Työttömyysturvan muutoksenhakulautakunnan on varattava asianosaisille tilaisuus tulla kuulluksi ennen asian ratkaisemista. Päätökseen saa hakea muutosta siten kuin 1 §:n 1 ja 2 momentissa säädetään.

Jos työttömyysturvan muutoksenhakulautakunnan tai vakuutusosoikeuden antama lainvoimainen päätös perustuu virheelliseen tai puutteelliseen selvitykseen taikka on ilmeisesti lain vastainen, vakuutusosoikeus voi Kansaneläkelaitoksen, työttömyyskassan tai asianosaisen vaatimuksesta poistaa päätöksen ja määrätä asian uudelleen käsiteltäväksi. Vakuutusosoikeuden on varattava asianosaisille tilaisuus tulla kuulluksi ennen asian ratkaisemista.

Tehtyään edellä 1 tai 2 momentissa tarkoitettua päätöksen poistamista koskevan vaatimuksen Kansaneläkelaitos tai työttömyyskassa voi, kunnes asia on uudelleen ratkaistu, väliaikaisesti keskeyttää etuuden maksamisen tai maksaa sen vaatimuksensa mukaisena.

Myös Vakuutusvalvontavirasto voi esittää mainitulla tavalla virheellisen työttömyyskassan päätöksen poistamista työttömyysturvan muutoksenhakulautakunnalle tai työttömyysturvan muutoksenhakulautakunnan päätöksen poistamista vakuutusosoikeudelle. Tehtyään edellä sanotun esityksen Vakuutusvalvontavirasto voi määrätä etuuden maksamisen väliaikaisesti keskeytettäväksi tai maksettavaksi esityksensä mukaisena. Lisäksi työttömyysturva-asiamies on oikeutettu hakemaan työvoimapolitiittisia edellytyksiä koskevassa asiassa lainvoimaisen päätöksen poistamista siten kuin 1 ja 2 momentissa säädetään.

Päätöksen poistamista on haettava viiden vuoden kuluessa siitä, kun päätös sai lain-

voiman. Erityisen painavista syistä päätös voidaan poistaa määräajan jälkeenkin tehdystä hakemuksesta.

Jos asiassa, jossa on kysymys evätyn edun myöntämisestä tai myönnetyn edun lisäämisestä, ilmenee uutta selvitystä, Kansaneläkelaitoksen tai työttömyyskassan on tutkittava asia uudelleen. Kansaneläkelaitos tai työttömyyskassa voi aikaisemman lainvoimaisen päätöksen estämättä myöntää evätyn edun taikka myöntää edun aikaisempaa suurempana. Myös työttömyysturvan muutoksenhakulautakunta ja vakuutusosoikeus voivat menettellä vastaavasti muutoksenhakuasiaa käsitellessään. Päätökseen saa hakea muutosta siten kuin 1 §:ssä säädetään.

9 §

Oikeudenkäyntikulujen jakaminen

Työttömyysturvan muutoksenhakulautakunta ja vakuutusosoikeus voi velvoittaa työvoimaviranomaisen korvaamaan oikeudenkäyntikulut kokonaisuudessaan tai osaksi Kansaneläkelaitokselle tai työttömyyskassalle asiassa, jossa Kansaneläkelaitos tai työttömyyskassa velvoitetaan suorittamaan asianosaisen oikeudenkäyntikuluja ja oikeudenkäyntikulujen suoritusvelvollisuus perustuu pääasiassa tai osittain 11 luvun 4 §:n mukaiseen työvoimapolitiittiseen lausuntoon. Työvoimatoimikuntaa tai työvoimatoimistoa on kuultava korvausvastuun jakamisesta.

12 a luku

Työttömyysturvan muutoksenhakulautakunta

1 §

Työttömyysturvan muutoksenhakulautakunta

Työttömyysturvan muutoksenhakulautakunta toimii ensimmäisenä muutoksenhakuasteena työttömyysturvaa koskevissa asioissa. Lisäksi työttömyysturvan muutoksenhakulautakunta toimii muutoksenhakuasteena asioissa, joista laissa erikseen niin säädetään.

Työttömyysturvan muutoksenhakulautakunta toimii sosiaali- ja terveystieteiden

hallinnonalalla ja sen toiminnasta aiheutuvat kustannukset suoritetaan valtion varoista.

2 §

Puheenjohtaja ja jäsenet

Työttömyysturvan muutoksenhakulautakunnassa on puheenjohtaja, joka voi olla päätoiminen, sekä tarpeellinen määrä varapuheenjohtajia, lakimiesjäseniä, lääkärijäseniä sekä työelämän ja työmarkkinoiden olosuhteita tuntevia jäseniä, jotka toimivat tuomarin vastuulla. Muille jäsenille kuin puheenjohtajalle ja varapuheenjohtajille määrätään henkilökohtaiset varajäsenet.

Valtioneuvosto määrää puheenjohtajan, varapuheenjohtajat, muut jäsenet ja heidän varajäsenensä viideksi vuodeksi kerrallaan. Heidän paikkansa vapautuessa kesken toimikauden nimitetään seuraaja jäljelle olevaksi toimikaudeksi. Muutoin heidän oikeudestaan pysyä tehtävässään on voimassa, mitä tuomarinviran haltijoista on säädetty. Työelämän ja työmarkkinoiden olosuhteita tuntevista jäsenistä puolet on nimitettävä työnantajyhdistysten edustavimpien keskusjärjestöjen ja puolet työntekijäin ja toimihenkilöiden ammattiyhdistysten edustavimpien keskusjärjestöjen ehdotuksesta.

Työttömyysturvan muutoksenhakulautakunnan jäsenten tulee olla työttömyysturvasioihin perehtyneitä. Puheenjohtajan, varapuheenjohtajien ja lakimiesjäsenten sekä näiden varajäsenten tulee lisäksi olla tuomarinvirkaan oikeuttavan tutkinnon suorittaneita. Lääkärijäsenten ja näiden varajäsenten tulee olla laillistettuja lääkäreitä.

3 §

Lainkäyttöasioiden käsittely työttömyysturvan muutoksenhakulautakunnassa

Työttömyysturvan muutoksenhakulautakunta toimii jaostoihin jakautuneena siten kuin sen hallintojaosto päättää.

Työttömyysturvan muutoksenhakulautakunta ratkaisee lainkäyttöasiat vähintään nelijäsenisessä ja enintään kuusijäsenisessä jaostossa, jonka puheenjohtajana toimii työttömyysturvan muutoksenhakulautakunnan

puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja. Käsiteltäessä asiaa, jonka ratkaiseminen olennaisesti riippuu lääketieteellisestä kysymyksestä, tulee yhden käsittelyyn osallistuvan jäsenen olla lääkäri. Jaosto on päätösvaltainen, kun läsnä on puheenjohtaja, lakimiesjäsen tai lääkärijäsen sekä kaksi työelämän ja työmarkkinoiden olosuhteita tuntevaa jäsentä, joista toinen on työnantajyhdistysten edustavimpien keskusjärjestöjen ja toinen työntekijäin ja toimihenkilöiden edustavimpien keskusjärjestöjen ehdotuksesta määrätty jäsen.

Työttömyysturvan muutoksenhakulautakunnan puheenjohtaja tai jaosto taikka sen puheenjohtaja voi määrätä jaostossa käsiteltävänä olevan asian tai siihen kuuluvan kysymyksen ratkaistavaksi vahvennetussa jaostossa yhdenmukaisen tulkinnan varmistamiseksi. Vahvennettuun jaostoon kuuluu muutoksenhakulautakunnan puheenjohtaja, varapuheenjohtajat sekä asiaa aikaisemmin käsitelleen jaoston jäsenet. Vahvennettu jaosto on päätösvaltainen, kun muutoksenhakulautakunnan puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja sekä vähintään kaksi kolmasosaa sen muista jäsenistä on läsnä. Muiden jäsenten osalta on lisäksi voimassa, mitä 2 momentissa säädetään.

Jos työttömyysturvan muutoksenhakulautakunnassa ratkaistavalla asialla on periaatteellista merkitystä lain soveltamisen kannalta tai jos jaoston ratkaisu tulisi poikkeamaan aikaisemmasta käytännöstä, muutoksenhakulautakunnan puheenjohtaja tai jaosto taikka sen puheenjohtaja voi määrätä asian käsiteltäväksi muutoksenhakulautakunnan täysistunnossa. Täysistunto on päätösvaltainen, kun puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja sekä vähintään puolet muista jäsenistä on läsnä. Lisäksi täysistunnon päätösvaltaisuus edellyttää, että läsnä on vähintään kaksi työelämän ja työmarkkinoiden olosuhteita tuntevaa jäsentä, joista toinen on työnantajyhdistysten edustavimpien keskusjärjestöjen ja toinen työntekijäin ja toimihenkilöiden edustavimpien keskusjärjestöjen ehdotuksesta määrätty jäsen. Käsiteltäessä asiaa, jonka ratkaiseminen olennaisesti riippuu lääketieteellisestä kysymyksestä, tulee yhden saapuvilla olevan jäsenen olla lääkäri.

Jaosto, vahvennettu jaosto ja täysistunto

ovat kuitenkin päätösvaltaisia vain, jos yhteensä enintään puolet läsnä olevista jäsenistä on työelämän ja työmarkkinoiden olosuhteita tuntevia jäseniä. Jaosto on päätösvaltainen myös silloin, kun paikalla on puheenjohtaja ja vähintään kaksi muuta jäsentä edellyttäen, että ne jaoston päätösvaltaisen kokoonpanoon kuuluvat jäsenet, jotka eivät ole paikalla, ovat kirjallisesti ennen kokousta ilmoittaneet yksimielisesti yhtyvän esittelijän esitykseen ja tällä kannalla ovat myös läsnä olevat jäsenet.

4 §

Hallintoasioiden käsittely työttömyysturvan muutoksenhakulautakunnassa

Työttömyysturvan muutoksenhakulautakunnan hallintoasiat käsitellään hallintojaostossa. Sen puheenjohtajana toimii muutoksenhakulautakunnan puheenjohtaja tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtaja ja muina jäseninä muutoksenhakulautakunnan varapuheenjohtajat, kaksi lakimiesjäsentä sekä kaksi työelämän ja työmarkkinoiden olosuhteita tuntevaa jäsentä, joista toinen on määrätty työnantajayhdistysten edustavimpien keskusjärjestöjen sekä toinen työntekijä- ja toimihenkilöyhdistysten edustavimpien keskusjärjestöjen ehdotuksesta muutoksenhakulautakunnan jäseneksi. Hallintojaoston jäsenillä puheenjohtajaa ja varapuheenjohtajia lukuun ottamatta on henkilökohtaiset varajäsenet.

Työttömyysturvan muutoksenhakulautakunnan täysistunto valitsee hallintojaoston lakimiesjäsenet, työelämän ja työmarkkinoiden olosuhteita tuntevat jäsenet ja heidän varajäsenensä muutoksenhakulautakunnan lakimiesjäsenistä, työelämän ja työmarkkinoiden olosuhteita tuntevista jäsenistä ja heidän varajäsenistään.

Työttömyysturvan muutoksenhakulautakunnan hallintojaosto on päätösvaltainen, kun muutoksenhakulautakunnan puheenjohtaja tai hänen estyneenä ollessaan varapu-

heenjohtaja, molemmat työelämän ja työmarkkinoiden olosuhteita tuntevat jäsenet sekä yksi lakimiesjäsen on läsnä.

5 §

Asian käsittely

Asian käsittelyssä työttömyysturvan muutoksenhakulautakunnassa sovelletaan hallintolainkäyttölakia (586/1996), jollei erikseen toisin säädetä.

Mitä hallintolainkäyttölain 38 §:ssä säädetään suullisen käsittelyn toimittamisesta yksityisen asianosaisen pyynnöstä hallinto-oikeudessa, koskee suullisen käsittelyn toimittamista muutoksenhakulautakunnassa.

Suulliseen käsittelyyn sovelletaan oikeudenkäynnin julkisuudesta annettua lakia (945/1984). Suullinen käsittely on toimitettava suljetuin ovin asioissa, joissa on säädetty salassapitovelvollisuus tai jotka työttömyysturvan muutoksenhakulautakunta määrää käsiteltäviksi suljetuin ovin sillä perusteella, että julkisesta käsittelystä aiheutuisi asianosaiselle erityistä haittaa.

Työttömyysturvan muutoksenhakulautakunnan päätös annetaan tiedoksi lähettämällä se postitse kirjeellä vastaanottajalle hänen työttömyysturvan muutoksenhakulautakunnalle ilmoittamaansa postiosoitteeseen. Muutoksenhakulautakunnan lainvoimainen päätös saadaan panna täytäntöön niin kuin lainvoimainen tuomio.

6 §

Tarkemmat säännökset ja määräykset

Tarkemmat säännökset työttömyysturvan muutoksenhakulautakunnan organisaatiosta, henkilöstöstä, asioiden käsittelystä ja toiminnasta annetaan valtioneuvoston asetuksella.

Työskentelyn järjestämisestä työttömyysturvan muutoksenhakulautakunnassa voidaan määrätä tarkemmin muutoksenhakulautakun-

nan työjärjestyksessä, jonka työttömyysturvan muutoksenhakulautakunnan hallintojaosto vahvistaa.

13 luku

Tietojen saamista ja luovuttamista koskevat säännökset

9 §

Työttömyysturva-asiamiehen tiedonsaanti- ja läsnäolo-oikeus

Työttömyysturva-asiamiehellä on salassapitosäännösten ja muiden tiedon saantia koskevien rajoitusten estämättä oikeus saada maksutta työvoimatoimistolta ja työvoimatoimikunnalta tiedot työvoimapolitiittisista lausunnoista siinä laajuudessa kuin asiamiehen tehtävät edellyttävät. Työttömyysturva-asiamies voi määrätä, että Kansaneläkelaitoksen, työttömyyskassan tai työttömyysturvan muutoksenhakulautakunnan tulee antaa

nimettyä henkilöä koskeva päätös tiedoksi työttömyysturva-asiamiehelle.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2007.

Mitä muualla laissa säädetään työttömyysturvalautakunnasta, koskee tämän lain voimaan tultua työttömyysturvan muutoksenhakulautakuntaa.

Työttömyysturvalautakunnan puheenjohtajaksi, varapuheenjohtajiksi, jäseniksi ja varajäseniksi 31 päivänä joulukuuta 2010 päättyväksi toimikaudeksi nimetyillä jäsenillä on oikeus jatkaa vastaavassa tehtävässä työttömyysturvan muutoksenhakulautakunnan toimikauden päättymiseen saakka.

Tämän lain voimaantullessa vakuutusoi-keudessa vireillä olevat 12 luvun 7 §:n 1 momentissa tarkoitetut poistohakemukset ratkaistaan vakuutusoi-keudessa.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

2.

Laki**aikuiskoulutustuesta annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan aikuiskoulutustuesta 28 päivänä joulukuuta 2000 annetun lain (1276/2000) 22 §:n 1 momentti, 24 § ja 25 §, seuraavasti:

22 §

Muutoksenhaku

Aikuiskoulutustukea koskevaan päätökseen ja ennakkopäätökseen tyytymätön saa hakea siihen muutosta työttömyysturvan muutoksenhakulautakunnalta ja työttömyysturvan muutoksenhakulautakunnan päätökseen tyytymätön vakuutusosoikeudelta. Vakuutusosoikeuden päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla.

24 §

Valituksen myöhästyminen

Jos työttömyysturvan muutoksenhakulautakunnalle tai vakuutusosoikeudelle annettava valitus on saapunut 22 §:ssä säädetyn määräajan jälkeen, asianomainen muutoksenhakuelin voi tästä huolimatta ottaa valituksen tutkittavakseen, jos myöhästyminen on ollut painavia syitä.

25 §

Päätöksen poistaminen

Jos aikuiskoulutustukea koskeva Koulutusrahaston antama lainvoimainen päätös perustuu virheelliseen tai puutteelliseen selvitykseen taikka on ilmeisesti lainvastainen, työttömyysturvan muutoksenhakulautakunta voi rahaston tai asianosaisen vaatimuksesta pois-

taa päätöksen ja määrätä asian uudelleen käsiteltäväksi. Työttömyysturvan muutoksenhakulautakunnan on varattava asianosaisille tilaisuus tulla kuulluksi ennen asian ratkaisemista. Päätökseen saa hakea muutosta siten kuin 22 §:ssä säädetään.

Jos aikuiskoulutustukea koskeva työttömyysturvan muutoksenhakulautakunnan tai vakuutusosoikeuden antama lainvoimainen päätös perustuu virheelliseen tai puutteelliseen selvitykseen taikka on ilmeisesti lainvastainen, vakuutusosoikeus voi rahaston tai asianosaisen vaatimuksesta poistaa päätöksen ja määrätä asian uudelleen käsiteltäväksi. Vakuutusosoikeuden on varattava asianosaisille tilaisuus tulla kuulluksi ennen asian ratkaisemista.

Tehtyään edellä 1 tai 2 momentissa tarkoitettujen päätöksen poistamista koskevan vaatimuksen rahasto voi, kunnes asia on uudelleen ratkaistu, väliaikaisesti keskeyttää tuen maksamisen tai maksaa sen vaatimuksensa mukaisena.

Päätöksen poistamista on haettava viiden vuoden kuluessa siitä, kun päätös sai lainvoiman. Eriyisen painavista syistä päätös voidaan poistaa määräajan jälkeen tehdystä hakemuksesta.

Jos asiassa, jossa on kysymys evätyn edun myöntämisestä tai myönnetyn edun lisäämisestä, ilmenee uutta selvitystä, rahaston on tutkittava asia uudelleen. Rahasto voi aikaisemman lainvoimaisen päätöksen estämättä myöntää evätyn edun tai myöntää edun aikaisempaa suurempana. Myös työttömyysturvan muutoksenhakulautakunta ja vakuutusosoikeus

voivat menetellä vastaavasti muutoksenhakusasiaa käsitellessään. Päätökseen saa hakea muutosta siten kuin 22 §:ssä säädetään.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2007.

Tämän lain voimaantullessa vakuutusoi-

keudessa vireillä olevat lain 25 §:n 1 momentissa tarkoitetut poistohakemukset ratkaistaan vakuutusosoikeudessa.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

3.

Laki**työttömyysetuuksien rahoituksesta annetun lain 25 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan työttömyysetuuksien rahoituksesta 24 päivänä heinäkuuta 1998 annetun lain (555/1998) 25 §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on laissa 1301/2002, seuraavasti:

25 §

Muutoksenhaku

tusoikeuden päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla.

—————
 Työttömyysvakuutusrahaston omavastuumaksua koskevaan päätökseen tyytymätön saa hakea siihen muutosta työttömyysturvan muutoksenhakulautakunnalta ja työttömyysturvan muutoksenhakulautakunnan päätökseen tyytymätön vakuutusosoikeudelta. Vakuu-

—————
 Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2007.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

4.

Laki**vuorotteluvapaalain 20 ja 21 §:n muuttamista**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan vuorotteluvapaasta 30 päivänä joulukuuta 2002 annetun lain (1305/2002) 20 §:n 1 ja 2 momentti ja 21 §:n 1 momentti,
 sellaisena kuin niistä on 21 §:n 1 momentti laissa 609/2005, seuraavasti:

20 §

Muutoksenhaku

Vuorottelukorvausta koskevaan Kansaneläkelaitoksen tai työttömyyskassan päätökseen tyytymätön saa hakea siihen muutosta työttömyysturvan muutoksenhakulautakunnalta kirjallisella valituksella 30 päivän kuluessa siitä päivästä, jona valittaja on saanut tiedon päätöksestä.

Työttömyysturvan muutoksenhakulautakunnan päätökseen tyytymätön saa hakea siihen muutosta vakuutus oikeudelta kirjallisella valituksella 30 päivän kuluessa siitä päivästä, jona valittaja on saanut tiedon päätöksestä.

ämisestä myöhästyneen hakemuksen johdosta, maksamistavasta, maksamisen väliaikaisesta keskeyttämisestä tai vähentämisestä, etuuspäivien määrästä viikossa, vuorottelukorvausta koskevasta päätöksestä, päätöksen poistamisesta ja itseoikaisusta, takaisinperintäsaatavan vanhentumisesta, velvollisuudesta tietojen antamiseen, oikeudesta saada tietoja ja ulosottomiehen tiedonsaantioikeudesta, tietojen saamisesta ja luovuttamisesta, oikeudenkäyntikulujen jakamisesta sekä työttömyysturvan muutoksenhakulautakunnasta on voimassa, mitä työttömyysturvalaissa ja työttömyyskassalaissa (603/1984) säädetään, jollei tässä laissa toisin säädetä.

21 §

Työttömyysturva- ja työttömyyskassalain soveltaminen

Vuorottelukorvauksen hakemisesta, epä-

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2007.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

5.

Laki**palkkaturvalain 26 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 27 päivänä marraskuuta 1998 annetun palkkaturvalain (866/1998) 26 §:n 1 ja 2 momentti, sellaisina kuin ne ovat laissa 938/2004, seuraavasti:

26 §

Hallintovalitus

Palkkaturvapäätökseen, jolla saatava on hylätty muilla kuin 21 ja 22 §:ssä mainituilla perusteilla tai jätetty tutkimatta, työntekijä saa hakea muutosta työttömyysturvan muutoksenhakulautakunnalta kirjallisella valituksella. Valitus on toimitettava työvoima- ja elinkeinokeskukselle 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Työvoima- ja elinkeinokeskuksen on viipymättä lähetettävä valituskirjelmä, lausuntonsa ja kertyneet asiakirjat työttömyysturvan muutoksenhakulau-

takunnalle.

Työttömyysturvan muutoksenhakulautakunnan päätökseen saa hakea muutosta valittamalla vakuutusosoikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään. Päätöksen tiedoksisaantia koskee, mitä hallintolain 59 §:ssä säädetään tavallisesta tiedoksiannosta.

—————
Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2007.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

6.

Laki**merimiesten palkkaturvalain 24 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 15 päivänä joulukuuta 2000 annetun merimiesten palkkaturvalain (1108/2000) 24 §:n 1 ja 2 momentti, sellaisina kuin ne ovat laissa 939/2004, seuraavasti:

24 §

Hallintovalitus

Palkkaturvapäätökseen, jolla saatava on hylätty muulla kuin 19 ja 20 §:ssä mainituilla perusteilla tai jätetty tutkimatta, työntekijä saa hakea muutosta työttömyysturvan muutoksenhakulautakunnalta kirjallisella valituksella. Valitus on toimitettava työvoima- ja elinkeinokeskukselle 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Työvoima- ja elinkeinokeskuksen on viipymättä lähetettävä valituskirjelmä, lausuntonsa ja kertyneet asiakirjat työttömyysturvan muutoksenhakulau-

takunnalle.

Työttömyysturvan muutoksenhakulautakunnan päätökseen saa hakea muutosta valittamalla vakuutusosoikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään. Päätöksen tiedoksisaantia koskee, mitä hallintolain 59 §:ssä säädetään tavallisesta tiedoksiannosta.

 Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2007.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

7.

Laki

julkisesta työvoimapalvelusta annetun lain 13 luvun 2 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan julkisesta työvoimapalvelusta 30 päivänä joulukuuta 2002 annetun lain (1295/2002) 13 luvun 2 §:n 1 momentin 3 kohta seuraavasti:

13 luku

Muutoksenhaku

2 §

Muutoksenhaku eräitä opintososiaalisia etuuksia ja ylläpitokorvauksia koskevaan päätökseen

Noudattaen mitä työttömyysturvalaissa ja työttömyyskassalaissa säädetään muutoksen-

hausta työttömyysetuuksia koskevaan päätökseen valittamalla saa hakea muutosta:

3) työttömyysturvan muutoksenhakulautakunnan päätökseen, joka koskee 1 tai 2 kohdassa tarkoitettua etuutta.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2007.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Helsingissä 6 päivänä lokakuuta 2006

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Peruspalveluministeri *Liisa Hyssälä*

1.

Laki**työttömyysturvalain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan 30 päivänä joulukuuta 2002 annetun työttömyysturvalain (1290/2002) 12 luvun 3 §, sellaisena kuin se on osaksi laeissa 1364/2003 ja 1009/2005, sekä
muutetaan 12 luvun 1 §:n 1 ja 3 momentti, 5—7 §, 9 § sekä 13 luvun 9 §:n 1 momentti, sellaisina kuin niistä ovat 12 luvun 1 §:n 3 momentti ja 9 § laissa 608/2004, sekä
lisätään lakiin uusi 12 a luku seuraavasti:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

V OSA

V OSA

**TOIMEENPANO JA MUUNTOKSEN-
HAKU****TOIMEENPANO JA MUUNTOKSEN-
HAKU**

12 luku

12 luku

Muutoksenhaku**Muutoksenhaku**

1 §

1 §

*Muutoksenhakuoikeus**Muutoksenhakuoikeus*

Kansaneläkelaitoksen tai työttömyyskas-
 san päätökseen tyytymätön saa hakea siihen
 muutosta työttömyysturvalautakunnalta ja
 työttömyysturvalautakunnan päätökseen
 tyytymätön vakuutusoikeudelta. Vakuutus-
 oikeuden päätökseen ei saa hakea muutosta
 valittamalla.

Kansaneläkelaitoksen tai työttömyyskas-
 san päätökseen tyytymätön saa hakea siihen
 muutosta *työttömyysturvan muutoksenhaku-
 lautakunnalta ja työttömyysturvan muutok-
 senhaku-lautakunnan* päätökseen tyytymä-
 tön vakuutusoikeudelta. Vakuutusoikeuden
 päätökseen ei saa hakea muutosta valitta-
 malla.

Työttömyysturva-asiamies on oikeutettu
 valittamalla hakemaan työttömyysetuuden
 saamisen työvoimapoliittisia edellytyksiä
 tai oikeudenkäyntikulujen jakamista koske-
 vassa asiassa muutosta 1 momentin mukai-
 sesti työttömyysturvalautakunnalta 30 päi-

Työttömyysturva-asiamies on oikeutettu
 hakemaan valittamalla työttömyysetuuden
 saamisen työvoimapoliittisia edellytyksiä
 tai oikeudenkäyntikulujen jakamista koske-
 vassa asiassa muutosta 1 momentin mukai-
 sesti *työttömyysturvan muutoksenhakulau-*

Voimassa oleva laki

Ehdotus

vän kuluessa siitä, kun työnhakija on saanut Kansaneläkelaitoksen tai työttömyyskassan päätöksestä tiedon ja vakuutusosoikeudelta 30 päivän kuluessa siitä, kun työvoimaviranomainen on saanut päätöksestä tiedon.

takunnalta 30 päivän kuluessa siitä, kun työnhakija on saanut Kansaneläkelaitoksen tai työttömyyskassan päätöksestä tiedon ja vakuutusosoikeudelta 30 päivän kuluessa siitä, kun työvoimaviranomainen on saanut päätöksestä tiedon.

3 §

3 §

Työttömyysturvalautakunta

Työttömyysturvalautakunta

Työttömyysturvaa koskeissa asioissa ensimmäisenä muutoksenhakuasteena on työttömyysturvalautakunta.

(kumotaan)

Työttömyysturvalautakunnassa on puheenjohtaja, joka voi olla päätoiminen, sekä tarpeellinen määrä varapuheenjohtajia, lakimiesjäseniä, lääkärijäseniä sekä työmarkkinajärjestöjen edustajia, jotka toimivat tuomarin vastuulla. Muille jäsenille kuin puheenjohtajalle ja varapuheenjohtajalle määrätään henkilökohtaiset varajäsenet.

Valtioneuvosto määrää puheenjohtajan, varapuheenjohtajat, muut jäsenet ja heidän varajäsenensä viideksi vuodeksi kerrallaan. Heidän oikeudestaan pysyä tehtävässään on muutoin voimassa, mitä tuomarinviran haltijoista on säädetty. Työmarkkinajäsenistä puolet on määrättävä työnantajayhdistysten edustavimpien keskusjärjestöjen ja puolet työntekijäin ja toimihenkilöiden ammattiyhdistysten edustavimpien keskusjärjestöjen ehdotuksesta. Puheenjohtajan, varapuheenjohtajien ja lakimiesjäsenten sekä näiden varajäsenten tulee olla tuomarinvirkaan oikeuttavan tutkinnon suorittaneita ja työttömyysturva-asioihin hyvin perehtyneitä. Lääkärijäsenten ja näiden varajäsenten tulee olla vakuutuslääketieteeseen perehtyneitä laillistettuja lääkäreitä. Lautakunta voi toimia jaostoihin jakaantuneena. Jaosto on päätösvaltainen, kun puheenjohtaja ja yksi työnantajayhdistysten edustavimpien keskusjärjestöjen ja yksi työntekijäin ja toimihenkilöiden ammattiyhdistysten edustavimpien keskusjärjestöjen ehdotuksesta määrätty jäsen ja yksi lakimiesjäsen tai lääkärijäsen on läsnä. Täysistunto on päätösvaltainen, kun puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja sekä vähintään puolet

nistä on läsnä. Lisäksi täysistunnon päätösvaltaisuus edellyttää, että läsnä on vähintään yksi työnantajajhdistysten edustavimpien keskusjärjestöjen ja yksi työntekijäin ja toimihenkilöiden ammattiyhdistysten edustavimpien keskusjärjestöjen ehdotuksesta määrätty jäsen. Jaosto ja täysistunto ovat kuitenkin päätösvaltaisia vain, jos yhteensä enintään puolet läsnä olevista jäsenistä ovat työnantajajhdistysten edustavimpien keskusjärjestöjen ja työntekijäin ja toimihenkilöiden ammattiyhdistysten edustavimpien keskusjärjestöjen ehdotuksesta nimitettyjä jäseniä. Käsiteltäessä asiaa, jonka ratkaiseminen olennaisesti riippuu lääketieteellisestä kysymyksestä, tulee yhden saapuvilla olevan jäsenen olla lääkäri.

Asian käsittelyssä työttömyysturvalautakunnassa sovelletaan hallintolainkäyttölakia (586/1996), jollei erikseen toisin säädetä. Työttömyysturvalautakunnassa toimitetaan tarvittaessa asian selvittämiseksi suullinen käsittely siten kuin hallintolainkäyttölain 37 §:ssä säädetään. Suulliseen käsittelyyn sovelletaan oikeudenkäynnin julkisuudesta annettua lakia (945/1984). Suullinen käsittely on toimitettava suljetuin ovin asioissa, joissa on säädetty salassapitovelvollisuus tai jotka työttömyysturvalautakunta määrää käsiteltäviksi suljetuin ovin sillä perusteella, että julkisesta käsittelystä aiheutuisi asianosaiselle erityistä haittaa.

Työttömyysturvalautakunnan päätös annetaan tiedoksi lähettämällä se postitse kirjeellä vastaanottajalle hänen työttömyysturvalautakunnalle ilmoittamaansa postiosoitteeseen. Työttömyysturvalautakunnan lainvoimainen päätös saadaan panna täytäntöön niin kuin lainvoimainen tuomio.

Työttömyysturvalautakunta toimii sosiaali- ja terveysministeriön yhteydessä ja sen toiminnasta aiheutuvat kustannukset suoritetaan valtion varoista.

Työttömyysturvalautakunnasta säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

5 §

Valituksen myöhästyminen

Jos työttömyysturvalautakunnalle tai vakuutusosastolle annettava valitus on saa-

5 §

Valituksen myöhästyminen

Jos työttömyysturvan muutoksenhakulautakunnalle tai vakuutusosastolle annettava

Voimassa oleva laki

Ehdotus

punut 1 §:ssä säädetyn määräajan jälkeen, asianomainen muutoksenhakuelin voi tästä huolimatta ottaa valituksen tutkittavakseen, jos myöhästymiseen on ollut painavia syitä.

valitus on saapunut 1 §:ssä säädetyn määräajan jälkeen, asianomainen muutoksenhakuelin voi tästä huolimatta ottaa valituksen tutkittavakseen, jos myöhästymiseen on ollut painavia syitä.

6 §

6 §

*Päätöksen tiedoksisaantipäivä**Päätöksen tiedoksisaantipäivä*

Valittajan katsotaan saaneen tiedon päätöksestä seitsemäntenä päivänä sen jälkeen, kun päätös on postitettu hänen ilmoittamallaan osoitteella, jollei muuta näytetä. Työttömyysturva-asiamiehen katsotaan saaneen tiedon työttömyysturvalautakunnan päätöksestä seitsemäntenä päivänä sen jälkeen, kun päätös on postitettu työvoimaviranomaisen osoitteella, jollei muuta näytetä.

Valittajan katsotaan saaneen tiedon päätöksestä seitsemäntenä päivänä sen jälkeen, kun päätös on postitettu hänen ilmoittamallaan osoitteella, jollei muuta näytetä. Työttömyysturva-asiamiehen katsotaan saaneen tiedon *työttömyysturvan muutoksenhakulautakunnan* päätöksestä seitsemäntenä päivänä sen jälkeen, kun päätös on postitettu työvoimaviranomaisen osoitteella, jollei muuta näytetä.

7 §

7 §

*Päätöksen poistaminen**Päätöksen poistaminen*

Jos tässä laissa tarkoitettua etuutta koskeva lainvoimainen päätös perustuu vääriin tai puutteelliseen selvitykseen taikka on ilmeisesti lain vastainen, vakuutusosoikeus voi Kansaneläkelaitoksen tai asianomaisen työttömyyskassan esityksestä tai asianomaisen hakemuksesta, varattuaan muille asianosaisille tilaisuuden tulla kuulluksi, poistaa päätöksen ja määrätä asian uudelleen käsiteltäväksi. Tehtyään edellä sanotun esityksen Kansaneläkelaitos tai työttömyyskassa voi, kunnes asia on uudelleen ratkaistu, väliaikaisesti keskeyttää etuuden maksamisen tai maksaa sen esityksensä mukaan.

Jos *Kansaneläkelaitoksen tai työttömyyskassan antama* lainvoimainen päätös perustuu *virheelliseen* tai puutteelliseen selvitykseen taikka on ilmeisesti lain vastainen, *työttömyysturvan muutoksenhakulautakunta* voi Kansaneläkelaitoksen, työttömyyskassan tai asianosaisen vaatimuksesta poistaa päätöksen ja määrätä asian uudelleen käsiteltäväksi. *Työttömyysturvan muutoksenhakulautakunnan on varattava asianosaisille tilaisuus tulla kuulluksi ennen asian ratkaisemista. Päätökseen saa hakea muutosta siten kuin 1 §:n 1 ja 2 momentissa säädetään.*

Myös Vakuutusvalvontavirasto voi esittää mainitulla tavalla virheellisen työttömyyskassan tai työttömyysturvalautakunnan päätöksen poistamista vakuutusosoikeudelle. Tehtyään edellä sanotun esityksen Vakuutusvalvontavirasto voi väliaikaisesti keskeyttää etuuden maksamisen tai määrätä sen maksettavaksi esityksensä mukaisena. Lisäksi työttömyysturva-asiamies on oikeutettu hakemaan työvoimapolitiittisia edellytyksiä koskevassa asiassa vakuutusosoikeudelta lainvoimaisen päätöksen poistamista.

Jos työttömyysturvan muutoksenhakulautakunnan tai vakuutusosoikeuden antama lainvoimainen päätös perustuu virheelliseen tai puutteelliseen selvitykseen taikka on ilmeisesti lain vastainen, vakuutusosoikeus voi Kansaneläkelaitoksen, työttömyyskassan tai asianosaisen vaatimuksesta poistaa päätöksen ja määrätä asian uudelleen käsiteltäväksi. Vakuutusosoikeuden on varattava asianosaisille tilaisuus tulla kuulluksi ennen asian ratkaisemista.

Tehtyään edellä 1 tai 2 momentissa tarkoitettua päätöksen poistamista koskevan vaatimuksen Kansaneläkelaitos tai työttö-

Jos asiassa, jossa on kysymys evätyn edun myöntämisestä tai myönnetyn edun lisäämisestä, ilmenee uutta selvitystä, Kansaneläkelaitoksen tai työttömyyskassan on tutkittava asia uudelleen. Kansaneläkelaitos tai työttömyyskassa voi aikaisemman lainvoimaisen päätöksen estämättä myöntää evätyn edun taikka myöntää edun aikaisempaa suurempana. Myös työttömyysturvalautakunta ja vakuutusosoikeus voivat menetellä vastaavasti muutoksenhakuasiaa käsitellessään. Päätökseen saa hakea muutosta siten kuin 1 §:ssä säädetään.

9 §

Oikeudenkäyntikulujen jakaminen

Työttömyysturvalautakunta ja vakuutusosoikeus voi velvoittaa työvoimaviranomaisen korvaamaan oikeudenkäyntikulut kokonaisuudessaan tai osaksi Kansaneläkelaitokselle tai työttömyyskassalle asiassa, jossa Kansaneläkelaitos tai työttömyyskassa velvoitetaan suorittamaan asianosaisen oikeudenkäyntikuluja ja oikeudenkäyntikulujen suoritusvelvollisuus perustuu pääasiassa

myyskassa voi, kunnes asia on uudelleen ratkaistu, väliaikaisesti keskeyttää etuuden maksamisen tai maksaa sen vaatimuksensa mukaisena.

Myös Vakuutusvalvontavirasto voi esittää mainitulla tavalla virheellisen työttömyyskassan päätöksen poistamista työttömyysturvan muutoksenhakulautakunnalle tai työttömyysturvan muutoksenhakulautakunnan päätöksen poistamista vakuutusosoikeudelle. Tehtyään edellä sanotun esityksen Vakuutusvalvontavirasto voi määrätä etuuden maksamisen väliaikaisesti keskeytettäväksi tai maksettavaksi esityksensä mukaisena. Lisäksi työttömyysturva-asiamies on oikeutettu hakemaan työvoimapolitiittisia edellytyksiä koskevassa asiassa lainvoimaisen päätöksen poistamista siten kuin 1 ja 2 momentissa säädetään.

Päätöksen poistamista on haettava viiden vuoden kuluessa siitä, kun päätös sai lainvoiman. Erityisen painavista syistä päätös voidaan poistaa määräajan jälkeenkin tehdystä hakemuksesta.

Jos asiassa, jossa on kysymys evätyn edun myöntämisestä tai myönnetyn edun lisäämisestä, ilmenee uutta selvitystä, Kansaneläkelaitoksen tai työttömyyskassan on tutkittava asia uudelleen. Kansaneläkelaitos tai työttömyyskassa voi aikaisemman lainvoimaisen päätöksen estämättä myöntää evätyn edun taikka myöntää edun aikaisempaa suurempana. Myös työttömyysturvan muutoksenhakulautakunta ja vakuutusosoikeus voivat menetellä vastaavasti muutoksenhakuasiaa käsitellessään. Päätökseen saa hakea muutosta siten kuin 1 §:ssä säädetään.

9 §

Oikeudenkäyntikulujen jakaminen

Työttömyysturvan muutoksenhakulautakunta ja vakuutusosoikeus voi velvoittaa työvoimaviranomaisen korvaamaan oikeudenkäyntikulut kokonaisuudessaan tai osaksi Kansaneläkelaitokselle tai työttömyyskassalle asiassa, jossa Kansaneläkelaitos tai työttömyyskassa velvoitetaan suorittamaan asianosaisen oikeudenkäyntikuluja ja oikeudenkäyntikulujen suoritusvelvollisuus

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

tai osittain 11 luvun 4 §:n mukaiseen työvoimapoliittiseen lausuntoon. Työvoimatoimikuntaa tai työvoimatoimistoa on kuultava korvausvastuun jakamisesta.

perustuu pääasiassa tai osittain 11 luvun 4 §:n mukaiseen työvoimapoliittiseen lausuntoon. Työvoimatoimikuntaa tai työvoimatoimistoa on kuultava korvausvastuun jakamisesta.

12 a luku

Työttömyysturvan muutoksenhakulautakunta

1 §

Työttömyysturvan muutoksenhakulautakunta

Työttömyysturvan muutoksenhakulautakunta toimii ensimmäisenä muutoksenhakuasteena työttömyysturvaa koskevissa asioissa. Lisäksi työttömyysturvan muutoksenhakulautakunta toimii muutoksenhakuasteena asioissa, joista laissa erikseen niin säädetään.

Työttömyysturvan muutoksenhakulautakunta toimii sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonalalla ja sen toiminnasta aiheutuvat kustannukset suoritetaan valtion varoista.

2 §

Puheenjohtaja ja jäsenet

Työttömyysturvan muutoksenhakulautakunnassa on puheenjohtaja, joka voi olla päätoiminen, sekä tarpeellinen määrä varapuheenjohtajia, lakimiesjäseniä, lääkärijäseniä sekä työelämän ja työmarkkinoiden olosuhteita tuntevia jäseniä, jotka toimivat tuomarin vastuulla. Muille jäsenille kuin puheenjohtajalle ja varapuheenjohtajille määrätään henkilökohtaiset varajäsenet.

Valtioneuvosto määrää puheenjohtajan, varapuheenjohtajat, muut jäsenet ja heidän varajäsenensä viideksi vuodeksi kerrallaan. Heidän paikkansa vapautuessa kesken toimikauden nimitetään seuraaja jäljelle olevaksi toimikaudeksi. Muutoin heidän oikeudestaan pysyä tehtävässään on voimassa, mitä tuomarinviran haltijoista on säädetty. Työelämän ja työmarkkinoiden olosuhteita tuntevista jäsenistä puolet on nimi-

tettava työnantajayhdistysten edustavimpien keskusjärjestöjen ja puolet työntekijäin ja toimihenkilöiden ammattiyhdistysten edustavimpien keskusjärjestöjen ehdotuksesta.

Työttömyysturvan muutoksenhakulautakunnan jäsenten tulee olla työttömyysturvasioihin perehtyneitä. Puheenjohtajan, varapuheenjohtajien ja lakimiesjäsenten sekä näiden varajäsenten tulee lisäksi olla tuomarinvirkaan oikeuttavan tutkinnon suorittaneita. Lääkärijäsenten ja näiden varajäsenten tulee olla laillistettuja lääkäreitä.

3 §

Lainkäyttöasioiden käsittely työttömyysturvan muutoksenhakulautakunnassa

Työttömyysturvan muutoksenhakulautakunta toimii jaostoihin jakautuneena siten kuin sen hallintojaosto päättää.

Työttömyysturvan muutoksenhakulautakunta ratkaisee lainkäyttöasiat vähintään nelijäsenisessä ja enintään kuusijäsenisessä jaostossa, jonka puheenjohtajana toimii työttömyysturvan muutoksenhakulautakunnan puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja. Käsiteltäessä asiaa, jonka ratkaiseminen olennaisesti riippuu lääketieteellisestä kysymyksestä, tulee yhden käsittelyyn osallistuvan jäsenen olla lääkäri. Jaosto on päätösvaltainen, kun läsnä on puheenjohtaja, lakimiesjäsen tai lääkärijäsen sekä kaksi työelämän ja työmarkkinoiden olosuhteita tuntevaa jäsentä, joista toinen on työnantajayhdistysten edustavimpien keskusjärjestöjen ja toinen työntekijäin ja toimihenkilöiden edustavimpien keskusjärjestöjen ehdotuksesta määrätty jäsen.

Työttömyysturvan muutoksenhakulautakunnan puheenjohtaja tai jaosto taikka sen puheenjohtaja voi määrätä jaostossa käsiteltävänä olevan asian tai siihen kuuluvan kysymyksen ratkaistavaksi vahvennetussa jaostossa yhdenmukaisen tulkinnan varmistamiseksi. Vahvennettuun jaostoon kuuluu muutoksenhakulautakunnan puheenjohtaja, varapuheenjohtajat sekä asiaa aikaisemmin käsitelleen jaoston jäsenet. Vahvennettu jaosto on päätösvaltainen, kun muutoksenhakulautakunnan puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja sekä vähintään kaksi kolmas-

osaa sen muista jäsenistä on läsnä. Muiden jäsenten osalta on lisäksi voimassa, mitä 2 momentissa säädetään.

Jos työttömyysturvan muutoksenhakulautakunnassa ratkaistavalla asialla on periaatteellista merkitystä lain soveltamisen kannalta tai jos jaoston ratkaisu tulisi poikkeamaan aikaisemmasta käytännöstä, muutoksenhakulautakunnan puheenjohtaja tai jaosto taikka sen puheenjohtaja voi määrätä asian käsiteltäväksi muutoksenhakulautakunnan täysistunnossa. Täysistunto on päätösvaltainen, kun puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja sekä vähintään puolet muista jäsenistä on läsnä. Lisäksi täysistunnon päätösvaltaisuus edellyttää, että läsnä on vähintään kaksi työelämän ja työmarkkinoiden olosuhteita tuntevaa jäsentä, joista toinen on työnantajayhdistysten edustavimpien keskusjärjestöjen ja toinen työntekijäin ja toimihenkilöiden edustavimpien keskusjärjestöjen ehdotuksesta määrätty jäsen. Käsiteltäessä asiaa, jonka ratkaiseminen olennaisesti riippuu lääketieteellisestä kysymyksestä, tulee yhden saapuvilla olevan jäsenen olla lääkäri.

Jaosto, vahvennettu jaosto ja täysistunto ovat kuitenkin päätösvaltaisia vain, jos yhteensä enintään puolet läsnä olevista jäsenistä on työelämän ja työmarkkinoiden olosuhteita tuntevia jäseniä. Jaosto on päätösvaltainen myös silloin, kun paikalla on puheenjohtaja ja vähintään kaksi muuta jäsentä edellyttäen, että ne jaoston päätösvaltaisen kokoonpanoon kuuluvat jäsenet, jotka eivät ole paikalla, ovat kirjallisesti ennen kokousta ilmoittaneet yksimielisesti yhtyvänsä esittelijän esitykseen ja tällä kannalla ovat myös läsnä olevat jäsenet.

4 §

Hallintoasioiden käsittely työttömyysturvan muutoksenhakulautakunnassa

Työttömyysturvan muutoksenhakulautakunnan hallintoasiat käsitellään hallintojao-
stossa. Sen puheenjohtajana toimii muutoksenhakulautakunnan puheenjohtaja tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtaja ja muina jäseninä muutoksenhakulautakunnan varapuheenjohtajat, kaksi laki-

miesjäsenä sekä kaksi työelämän ja työmarkkinoiden olosuhteita tuntevaa jäsentä, joista toinen on määrätty työnantajayhdistysten edustavimpien keskusjärjestöjen sekä toinen työntekijä- ja toimihenkilöyhdistysten edustavimpien keskusjärjestöjen ehdotuksesta muutoksenhakulautakunnan jäseneksi. Hallintojaoston jäsenillä puheenjohtajaa ja varapuheenjohtajia lukuun ottamatta on henkilökohtaiset varajäsenet.

Työttömyysturvan muutoksenhakulautakunnan täysistunto valitsee hallintojaoston lakimiesjäsenet, työelämän ja työmarkkinoiden olosuhteita tuntevat jäsenet ja heidän varajäsenensä muutoksenhakulautakunnan lakimiesjäsenistä, työelämän ja työmarkkinoiden olosuhteita tuntevista jäsenistä ja heidän varajäsenistään.

Työttömyysturvan muutoksenhakulautakunnan hallintojaosto on päätösvaltainen, kun muutoksenhakulautakunnan puheenjohtaja tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtaja, molemmat työelämän ja työmarkkinoiden olosuhteita tuntevat jäsenet sekä yksi lakimiesjäsen on läsnä.

5 §

Asian käsittely

Asian käsittelyssä työttömyysturvan muutoksenhakulautakunnassa sovelletaan hallintolainkäyttölakia (586/1996), jollei erikseen toisin säädetä.

Mitä hallintolainkäyttölain 38 §:ssä säädetään suullisen käsittelyn toimittamisesta yksityisen asianosaisen pyynnöstä hallinto-oikeudessa, koskee suullisen käsittelyn toimittamista muutoksenhakulautakunnassa.

Suulliseen käsittelyyn sovelletaan oikeudenkäynnin julkisuudesta annettua lakia (945/1984). Suullinen käsittely on toimitettava suljetuin ovin asioissa, joissa on säädetty salassapitovelvollisuus tai jotka työttömyysturvan muutoksenhakulautakunta määrää käsiteltäviksi suljetuin ovin sillä perusteella, että julkisesta käsittelystä aiheutuisi asianosaiselle erityistä haittaa.

Työttömyysturvan muutoksenhakulautakunnan päätös annetaan tiedoksi lähettämällä se postitse kirjeellä vastaanottajalle hänen työttömyysturvan muutoksenhakulau-

takunnalle ilmoittamaansa postiosoitteeseen. Muutoksenhakulautakunnan lainvoimainen päätös saadaan panna täytäntöön niin kuin lainvoimainen tuomio.

6 §

Tarkemmat säännökset ja määräykset

Tarkemmat säännökset työttömyysturvan muutoksenhakulautakunnan organisaatiosta, henkilöstöstä, asioiden käsittelystä ja toiminnasta annetaan valtioneuvoston asetuksella.

Työskentelyn järjestämisestä työttömyysturvan muutoksenhakulautakunnassa voidaan määrätä tarkemmin muutoksenhakulautakunnan työjärjestyksessä, jonka työttömyysturvan muutoksenhakulautakunnan hallintojaosto vahvistaa.

13 luku

Tietojen saamista ja luovuttamista koskevat säännökset

9 §

Työttömyysturva-asiamiehen tiedonsaanti- ja läsnäolo-oikeus

Työttömyysturva-asiamiehellä on salassapitosäännösten ja muiden tiedon saantia koskevien rajoitusten estämättä oikeus saada maksutta työvoimatoimistolta ja työvoimatoimikunnalta tiedot työvoimapolitiittisista lausunnoista siinä laajuudessa kuin asiamiehen tehtävät edellyttävät. Työttömyysturva-asiamies voi määrätä, että Kansaneläkelaitoksen, työttömyyskassan tai työttömyysturvalautakunnan tulee antaa nimettyä henkilöä koskeva päätös tiedoksi työttömyysturva-asiamiehelle.

13 luku

Tietojen saamista ja luovuttamista koskevat säännökset

9 §

Työttömyysturva-asiamiehen tiedonsaanti- ja läsnäolo-oikeus

Työttömyysturva-asiamiehellä on salassapitosäännösten ja muiden tiedon saantia koskevien rajoitusten estämättä oikeus saada maksutta työvoimatoimistolta ja työvoimatoimikunnalta tiedot työvoimapolitiittisista lausunnoista siinä laajuudessa kuin asiamiehen tehtävät edellyttävät. Työttömyysturva-asiamies voi määrätä, että Kansaneläkelaitoksen, työttömyyskassan tai työttömyysturvan muutoksenhakulautakunnan tulee antaa nimettyä henkilöä koskeva päätös tiedoksi työttömyysturva-asiamiehelle.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2007.

Mitä muualla laissa säädetään työttömyysturvalautakunnasta, koskee tämän lain voimaan tultua työttömyysturvan muutoksenhakulautakuntaa.

Työttömyysturvalautakunnan puheenjohtajaksi, varapuheenjohtajiksi, jäseniksi ja varajäseniksi 31 päivänä joulukuuta 2010 päättyväksi toimikaudeksi nimetyillä jäsenillä on oikeus jatkaa vastaavassa tehtävässä työttömyysturvan muutoksenhakulautakunnan toimikauden päättymiseen saakka.

Tämän lain voimaantullessa vakuutusoi-keudessa vireillä olevat 12 luvun 7 §:n 1 momentissa tarkoitetut poistohakemukset ratkaistaan vakuutusoi-keudessa.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

2.

Laki**aikuiskoulutustuesta annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan aikuiskoulutustuesta 28 päivänä joulukuuta 2000 annetun lain (1276/2000) 22 §:n 1 momentti, 24 § ja 25 §, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

22 §

Muutoksenhaku

Aikuiskoulutustukea koskevaan päätöseen ja ennakkopäätökseen tyytymätön saa hakea siihen muutosta työttömyysturvalautakunnalta ja työttömyysturvalautakunnan päätökseen tyytymätön vakuutusosoikeudelta. Vakuutusosoikeuden päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla.

24 §

Valituksen myöhästyminen

Jos työttömyysturvalautakunnalle tai vakuutusosoikeudelle annettava valitus on saapunut 22 §:ssä säädetyn määräajan jälkeen, asianomainen muutoksenhakuelin voi tästä huolimatta ottaa valituksen tutkittavakseen, jos myöhästyminen on ollut painavia syitä.

25 §

Päätöksen poistaminen

Jos aikuiskoulutustukea koskeva lainvoimainen päätös perustuu väärään tai puutteelliseen selvitykseen taikka on ilmeisesti lainvastainen, vakuutusosoikeus voi rahaston tai asianomaisen hakemuksesta, varattuaan muille asianosaisille tilaisuuden tulla kuul-

Ehdotus

22 §

Muutoksenhaku

Aikuiskoulutustukea koskevaan päätöseen ja ennakkopäätökseen tyytymätön saa hakea siihen muutosta *työttömyysturvan muutoksenhakulautakunnalta* ja *työttömyysturvan muutoksenhakulautakunnan* päätökseen tyytymätön vakuutusosoikeudelta. Vakuutusosoikeuden päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla.

24 §

Valituksen myöhästyminen

Jos *työttömyysturvan muutoksenhakulautakunnalle* tai vakuutusosoikeudelle annettava valitus on saapunut 22 §:ssä säädetyn määräajan jälkeen, asianomainen muutoksenhakuelin voi tästä huolimatta ottaa valituksen tutkittavakseen, jos myöhästyminen on ollut painavia syitä.

25 §

Päätöksen poistaminen

Jos aikuiskoulutustukea koskeva *Koulutusrahaston antama* lainvoimainen päätös perustuu *virheelliseen* tai puutteelliseen selvitykseen taikka on ilmeisesti lainvastainen, *työttömyysturvan muutoksenhakulautakunta* voi rahaston tai *asianosaisen* vaatimuksesta

luiksi, poistaa päätöksen ja määrätä asian uudelleen käsiteltäväksi. Tehtyään edellä tarkoitetun esityksen rahasto voi, kunnes asia on uudelleen ratkaistu, väliaikaisesti keskeyttää tuen maksamisen tai maksaa sen esityksensä mukaisena.

Jos asiassa, jossa on kysymys evätyn edun myöntämisestä tai myönnetyn edun lisäämisestä, ilmenee uutta selvitystä, rahaston on tutkittava asia uudelleen. Rahasto voi aikaisemman lainvoimaisen päätöksen estämättä myöntää evätyn edun tai myöntää edun aikaisempaa suurempana. Myös työttömyysturvalautakunta ja vakuutusosoikeus voivat menetellä vastaavasti muutoksenhakuasiaa käsitellessään. Päätökseen saa hakea muutosta siten kuin 22 §:ssä säädetään.

poistaa päätöksen ja määrätä asian uudelleen käsiteltäväksi. *Työttömyysturvan muutoksenhakulautakunnan on varattava* asianosaisille *tilaisuus* tulla kuulluksi ennen asian ratkaisemista. Päätökseen saa hakea muutosta siten kuin 22 §:ssä säädetään.

Jos aikuiskoulutustukea koskeva työttömyysturvan muutoksenhakulautakunnan tai vakuutusosoikeuden antama lainvoimainen päätös perustuu virheelliseen tai puutteelliseen selvitykseen taikka on ilmeisesti lainvastainen, vakuutusosoikeus voi rahaston tai asianosaisen vaatimuksesta poistaa päätöksen ja määrätä asian uudelleen käsiteltäväksi. Vakuutusosoikeuden on varattava asianosaisille tilaisuus tulla kuulluksi ennen asian ratkaisemista.

Tehtyään edellä 1 tai 2 momentissa tarkoitetun päätöksen poistamista koskevan vaatimuksen rahasto voi, kunnes asia on uudelleen ratkaistu, väliaikaisesti keskeyttää tuen maksamisen tai maksaa sen vaatimuksensa mukaisena.

Päätöksen poistamista on haettava viiden vuoden kuluessa siitä, kun päätös sai lainvoiman. Erityisen painavista syistä päätös voidaan poistaa määräajan jälkeen tehdystä hakemuksesta.

Jos asiassa, jossa on kysymys evätyn edun myöntämisestä tai myönnetyn edun lisäämisestä, ilmenee uutta selvitystä, rahaston on tutkittava asia uudelleen. Rahasto voi aikaisemman lainvoimaisen päätöksen estämättä myöntää evätyn edun tai myöntää edun aikaisempaa suurempana. Myös työttömyysturvan muutoksenhakulautakunta ja vakuutusosoikeus voivat menetellä vastaavasti muutoksenhakuasiaa käsitellessään. Päätökseen saa hakea muutosta siten kuin 22 §:ssä säädetään.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2007.

Tämän lain voimaantullessa vakuutusosoikeudessa vireillä olevat lain 25 §:n 1 momentissa tarkoitetut poistohakemukset ratkaistaan vakuutusosoikeudessa.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

3.

Laki**työttömyysetuuksien rahoituksesta annetun lain 25 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan työttömyysetuuksien rahoituksesta 24 päivänä heinäkuuta 1998 annetun lain (555/1998) 25 §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on laissa 1301/2002, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

25 §

Muutoksenhaku

 Työttömyysvakuutusrahaston omavastuumaksua koskevaan päätökseen tyytymätön saa hakea siihen muutosta työttömyysturvalautakunnalta ja työttömyysturvalautakunnan päätökseen tyytymätön vakuutusoi-
 keudelta. Vakuutusoi-
 keuden päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla.

Ehdotus

25 §

Muutoksenhaku

 Työttömyysvakuutusrahaston omavastuumaksua koskevaan päätökseen tyytymätön saa hakea siihen muutosta *työttömyysturvan muutoksenhakulautakunnalta ja työttömyysturvan muutoksenhakulautakunnan* päätökseen tyytymätön vakuutusoi-
 keudelta. Vakuutusoi-
 keuden päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla.

*Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tam-
 mikuuta 2007.*

*Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan
 ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin
 toimenpiteisiin.*

4.

Laki**vuorotteluvapaalain 20 ja 21 §:n muuttamista**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan vuorotteluvapaasta 30 päivänä joulukuuta 2002 annetun lain (1305/2002) 20 §:n 1 ja 2 momentti ja 21 §:n 1 momentti,
 sellaisena kuin niistä on 21 §:n 1 momentti laissa 609/2005, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

20 §

Muutoksenhaku

Vuorottelukorvausta koskevaan Kansaneläkelaitoksen tai työttömyyskassan päätökseen tyytymätön saa hakea siihen muutosta työttömyysturvalautakunnalta kirjallisella valituksella 30 päivän kuluessa siitä päivästä, jona valittaja on saanut tiedon päätöksestä.

Työttömyysturvalautakunnan päätökseen tyytymätön saa hakea siihen muutosta vakuutus oikeudelta kirjallisella valituksella 30 päivän kuluessa siitä päivästä, jona valittaja on saanut tiedon päätöksestä.

21 §

Työttömyysturva- ja työttömyyskassalain soveltaminen

Vuorottelukorvauksen hakemisesta, epäamisestä myöhästyneen hakemuksen johdosta, maksamistavasta, maksamisen väliaikaisesta keskeyttämisestä tai vähentämisestä, etuuspäivien määrästä viikossa, vuorottelukorvausta koskevasta päätöksestä, päätöksen poistamisesta ja itseoikaisusta, takaisinperintäsaatavan vanhentumisesta, velvollisuudesta tietojen antamiseen, oikeu-

Ehdotus

20 §

Muutoksenhaku

Vuorottelukorvausta koskevaan Kansaneläkelaitoksen tai työttömyyskassan päätökseen tyytymätön saa hakea siihen muutosta *työttömyysturvan muutoksenhakulautakunnalta* kirjallisella valituksella 30 päivän kuluessa siitä päivästä, jona valittaja on saanut tiedon päätöksestä.

Työttömyysturvan muutoksenhakulautakunnan päätökseen tyytymätön saa hakea siihen muutosta vakuutus oikeudelta kirjallisella valituksella 30 päivän kuluessa siitä päivästä, jona valittaja on saanut tiedon päätöksestä.

21 §

Työttömyysturva- ja työttömyyskassalain soveltaminen

Vuorottelukorvauksen hakemisesta, epäamisestä myöhästyneen hakemuksen johdosta, maksamistavasta, maksamisen väliaikaisesta keskeyttämisestä tai vähentämisestä, etuuspäivien määrästä viikossa, vuorottelukorvausta koskevasta päätöksestä, päätöksen poistamisesta ja itseoikaisusta, takaisinperintäsaatavan vanhentumisesta, velvollisuudesta tietojen antamiseen, oikeu-

Voimassa oleva laki

Ehdotus

desta saada tietoja ja ulosottomiehen tiedonsaantioikeudesta, tietojen saamisesta ja luovuttamisesta, oikeudenkäyntikulujen jakamisesta sekä työttömyysturvalautakunnasta on voimassa, mitä työttömyysturvalaissa ja työttömyyskassalaissa (603/1984) säädetään, jollei tässä laissa toisin säädetä.

desta saada tietoja ja ulosottomiehen tiedonsaantioikeudesta, tietojen saamisesta ja luovuttamisesta, oikeudenkäyntikulujen jakamisesta sekä *työttömyysturvan muutoksenhakulautakunnasta* on voimassa, mitä työttömyysturvalaissa ja työttömyyskassalaissa (603/1984) säädetään, jollei tässä laissa toisin säädetä.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2007.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

5.

Laki**palkkaturvalain 26 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 27 päivänä marraskuuta 1998 annetun palkkaturvalain (866/1998) 26 §:n 1 ja 2 momentti, sellaisina kuin ne ovat laissa 938/2004, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

26 §

Hallintovalitus

Palkkaturvapäätökseen, jolla saatava on hylätty muilla kuin 21 ja 22 §:ssä mainituilla perusteilla tai jätetty tutkimatta, työntekijä saa hakea muutosta työttömyysturvalautakunnalta kirjallisella valituksella. Valitus on toimitettava työvoima- ja elinkeinokeskukselle 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Työvoima- ja elinkeinokeskuksen on viipymättä lähetettävä valituskirjelmä, lausuntonsa ja kertyneet asiakirjat työttömyysturvalautakunnalle.

Työttömyysturvalautakunnan päätökseen saa hakea muutosta valittamalla vakuutus-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään. Päätöksen tiedoksisaantia koskee, mitä hallintolain 59 §:ssä säädetään tavallisesta tiedoksiannosta.

Ehdotus

26 §

Hallintovalitus

Palkkaturvapäätökseen, jolla saatava on hylätty muilla kuin 21 ja 22 §:ssä mainituilla perusteilla tai jätetty tutkimatta, työntekijä saa hakea muutosta *työttömyysturvan muutoksenhakulautakunnalta* kirjallisella valituksella. Valitus on toimitettava työvoima- ja elinkeinokeskukselle 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Työvoima- ja elinkeinokeskuksen on viipymättä lähetettävä valituskirjelmä, lausuntonsa ja kertyneet asiakirjat *työttömyysturvan muutoksenhakulautakunnalle*.

Työttömyysturvan muutoksenhakulautakunnan päätökseen saa hakea muutosta valittamalla vakuutus-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään. Päätöksen tiedoksisaantia koskee, mitä hallintolain 59 §:ssä säädetään tavallisesta tiedoksiannosta.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2007.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

6.

Laki**merimiesten palkkaturvalain 24 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 15 päivänä joulukuuta 2000 annetun merimiesten palkkaturvalain (1108/2000) 24 §:n 1 ja 2 momentti, sellaisina kuin ne ovat laissa 939/2004, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

24 §

Hallintovalitus

Palkkaturvapäätökseen, jolla saatava on hylätty muulla kuin 19 ja 20 §:ssä mainituilla perusteilla tai jätetty tutkimatta, työntekijä saa hakea muutosta työttömyysturvalautakunnalta kirjallisella valituksella. Valitus on toimitettava työvoima- ja elinkeinokeskukselle 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Työvoima- ja elinkeinokeskuksen on viipymättä lähetettävä valituskirjelmä, lausuntonsa ja kertyneet asiakirjat työttömyysturvalautakunnalle.

Työttömyysturvalautakunnan päätökseen saa hakea muutosta valittamalla vakuutus-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään. Päätöksen tiedoksisaantia koskee, mitä hallintolain 59 §:ssä säädetään tavallisesta tiedoksiannosta.

Ehdotus

24 §

Hallintovalitus

Palkkaturvapäätökseen, jolla saatava on hylätty muulla kuin 19 ja 20 §:ssä mainituilla perusteilla tai jätetty tutkimatta, työntekijä saa hakea muutosta *työttömyysturvan muutoksenhakulautakunnalta* kirjallisella valituksella. Valitus on toimitettava työvoima- ja elinkeinokeskukselle 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Työvoima- ja elinkeinokeskuksen on viipymättä lähetettävä valituskirjelmä, lausuntonsa ja kertyneet asiakirjat *työttömyysturvan muutoksenhakulautakunnalle*.

Työttömyysturvan muutoksenhakulautakunnan päätökseen saa hakea muutosta valittamalla vakuutus-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään. Päätöksen tiedoksisaantia koskee, mitä hallintolain 59 §:ssä säädetään tavallisesta tiedoksiannosta.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2007.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

7.

Laki**julkisesta työvoimapalvelusta annetun lain 13 luvun 2 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan julkisesta työvoimapalvelusta 30 päivänä joulukuuta 2002 annetun lain
 (1295/2002) 13 luvun 2 §:n 1 momentin 3 kohta seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

13 luku

Muutoksenhaku

2 §

2 §

*Muutoksenhaku eräitä opintososiaalisia
 etuuksia ja ylläpitokorvauksia koskevaan
 päätökseen*

*Muutoksenhaku eräitä opintososiaalisia
 etuuksia ja ylläpitokorvauksia koskevaan
 päätökseen*

Noudattaen mitä työttömyysturvalaissa ja
 työttömyyskassalaissa säädetään muutok-
 senhausta työttömyysetuuksia koskevaan
 päätökseen valittamalla saa hakea muutosta:

Noudattaen mitä työttömyysturvalaissa ja
 työttömyyskassalaissa säädetään muutok-
 senhausta työttömyysetuuksia koskevaan
 päätökseen valittamalla saa hakea muutosta:

3) työttömyysturvalautakunnan päätök-
 seen, joka koskee 1 tai 2 kohdassa tarkoitet-
 tua etuutta.

3) työttömyysturvan muutoksenhakulauta-
 kunnan päätökseen, joka koskee 1 tai
 2 kohdassa tarkoitettua etuutta.

*Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tam-
 mikuuta 2007.*

*Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan
 ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin
 toimenpiteisiin.*